БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 167 (6096)
АВГУСТЫН 19
СУББОТО
1950 он

Сян 20 мүнгэн.

Артельнэ томо ажахы хадаа машинна техникые бүтээсэтэйгээр ашаглаха, агрономическа наукын ба түрүү дүй дүршэлэй эгээн шэнэ туйлалтануудые хэрэглэхэ, газартаряалангай культурые дээшэлүүлхэ ба ниитын ажахые бүхы талаарнь хүгжөөхэ айхабтар ехэ арга боломжонуудтай юм.

„ПРАВДА".

Томо болгогдоhон колхозой партийна организаци

hүүлэй үедэ жэжэ колхозуудые хүдөө ажахын улам томо артельнүүд болгохо ехэ хүдэлмэри оронной олон районуудта ябуулагдажа байна. Колхозуудые томо болголго хадаа социалистическэ хүдөө ажахын саашанхи ургалтын ба hалбаран бадаралгын, орон доторо хүдөө ажахын продуктнуудые элбэг дэлбэг болголгын, советскэ арадай ажана тэниглэн байдалые улам hайжаруулгын шэнэ ехэ алхам мүн.

Жэжэ колхозуудhаа томо колхозуудай булюу hайн байhаниинь олон жэлэй дүй дүршэлөөр тодоруулагдаа. **Артельнэ томо ажахы хадаа машинна техникые бүтээсэтэйгээр ашаглаха, агрономическа наукын ба түрүү дүй дүршэлэй эгээн шэнэ туйлалтануудые хэрэглэхэ, газартаряалангай культурые дээшэлүүлхэ ба ниитын ажахые бүхы талаарнь хүгжөөхэ айхабтар ехэ арга боломжонуудтай юм.** Электростанцинуудые, үйлэдбэриин байшангуудые, байрын гэрнүүдые, культурын байшангуудые барихадань томо колхозуудта тон таарамжатай зохид условинууд байгуулагдана. Энэ хадаа олониитэ колхознигуудай материальна ба культурна тэниглэн байдалые улам hайжаруулгада ехэ удхашанартай.

Томо болгогдоhон колхозууд ниитынгээ ажахые хүгжөөхэ ябадалдаа нилээд ехэ амжалтануудые мүнөөнhөө туйлажа байна. Газар элдүүрилгэ hайжараа, хүдөө ажахын машинануудай бүтээсэнь дээшэлээ, колхозуудта ажалай эмхидхэлэй гол шухала формо болоhон полеводческо бригадын үүргэнь ехэ болоо. Томо болгогдоhон колхозуудай шэнэ амжалтануудынь тэдэниие эмхидхэлэй ба ажахын талаарнь улам бэхижүүлгэhээ дулдыдаха байна.

Социалистическэ хүдөө ажахын хүсэтэ шэнэ дэбжэлтын түлөө, хүдөө ажахын томо артельнүүдэй бүхы булюу юумэнүүдые хүсэд ашаглахын түлөө тэмсэлдэ колхозно партийна организацинуудай, хүдөөгэй коммунистнуудай олон тоото армиин үүргэ айхабтар ехэ байна. Тиимэл ушарhаа, партиин обкомууд ба райкомууд хадаа томо болгогдоhон колхозуудай партийна организацинуудай хүдэлмэрые хүтэлбэрилхэ ябадалда онсо анхарал хандуулха ёhотой.

Колхозуудые улам саашадань хүгжөөхын түлөө тэмсэлдэ эхин партийна организацинуудай үүргын улам дээшэлүүлэгдэжэ байгаа условинуудта партиин обкомууд ба райкомууд партийна организацинуудай хүдэлмэридэ бүри ехэ анхарал табиха, ниитын ажахые али болохоор бэхижүүлхын түлөө тэдэнэй харюусалгые дээшэлүүлхэ, партийна хүдэлмэриин түрүү дүй дүршэлые шудалха, согсолхо ба дэлгэрүүлхэ ёhотой. Колхозно партийна организацинуудай секретарьнуудые шэлэн олохо ба хүмүүжүүлхэ, үйлэдбэриин шиидхэхы участогуудта коммунистнуудые зүбөөр хубаарилан табиха ябадалда онсо анхарал хандуулха хэрэгтэй.

Томо болгогдоhон колхозуудай парторганизацинуудай хүдэлмэридэнь олохон партийна органууд hүүлэй үедэ анхаралаа ехээр хандуулдаг болоо. ВКП(б)-гэй Ивановска обком хадаа хүдэлмэриинь дүй дүршэлые дэлгэрүүлхэ зорилгоор Вичугска районой «Памяти Ильича» гэжэ томо болгогдоhон колхозой партийна организациин ажал-ябуулгатай hаядаа тодорхойгоор танилсаба.

Тус партийна организаци партийно-политическэ хүдэлмэрээ hайжаруулхын ба колхозно үйлэдбэридэ коммунистнуудай авангардна үүргые дээшэлүүлхын түлөө ехээр оролдоно. Эндэ партиин бүхы гэшүүд ба кандидадууд артелиин ниитын ажахын шиидхэхы участогууд дээрэ хүдэлмэрилнэ. Колхоздо зүб севооборот эрхилэгдэнэ, бэлшээришье hайжаруулагдана, шэнэ барилга үргэнөөр ябуулагдана. Колхозно үйлэдбэридэ партийна нүлөөе шангадхаха зорилгоор полеводческо бригадануудта партийна ба комсомольско группанууд байгуулагдаа.

Партиин Новосибирскэ обкомой бюро Колыванска районой, Сталинай нэрэмжэтэ томо болгогдоhон колхозой партийна организациин хүдэлмэри тухай элидхэл соносоо. Энэ колхоздо 28 коммунистнууд бии. Тэдэнэр бултадаа артельнэ ажахын эгээн шухала hалбаринуудта хүдэлмэрилнэ, өөрынгөө колхозые эмхидхэлэй-ажахын талаарнь бэхижүүлхын тула үдэр бүри оролдоно. Коммунистнууд социалистическэ мүрысөөнэй үүсхэлшэдынь болоно, колхознигуудай дунда агитационно хүдэлмэри ябуулна.

Урдаа байhан зорилгонуудые шиидхэхэ ябадалда партийна организацинуудай шадабаритайгаар, бодото творческоор хандадаг жэшээнүүдые олоор харуулжа болохо байгаа. Эхин партийна организацинуудай ажал-ябуулгын амжалтань партиин райкомуудай ба обкомуудай зүгhөө тэдэндэ хандуулагдадаг анхаралhаа нилээд ехээр дулдыдадагынь мэдээжэ.

Зүгөөр, колхозуудые томо болголготой дашарамдан хүдөөгэй партийна организацинуудай урда табигдаhан бүри ехэ зорилгонуудые хараадаа абадаггүй партийна органууд үзэгдэнэ. Партиин Солигаличска райком (Костромской область) томо болгогдоhон колхозуудта партийна организацинуудые байгуулгаар унжагайраа. Райкомой секретарьнууд ба бюрогой гэшүүд үсөө ерэдэг ба шэнээр бии болгогдоhон парторганизацинуудта туhаламжа багаар үзүүлдэг байба. Томо болгогдоhон колхозуудай партийна организацинуудай секретарьнуудтай инструктивна нэгэшье зүблөөн мүнөө болотор хэгдээгүй байна.

Томо болгогдоhон колхозуудай хүтэлбэрилхы кадрнуудые бэхижүүлхэ гээшэ шухала зорилго мүн. Гүрэнэй жаяг заршамые, колхозно байдалай үндэhэн хуулиие—хүдөө ажахын артелиин Уставые тон наринаар сахиха үзэл бодолоор колхозно кадрнуудые эсэшэ сусашагүй хүмүүжүүлхэ хэрэгтэй.

Агитационно-ниитын хүдэлмэриие, агрономическа наукын туйлалтануудые ба хүдөө ажахын түрүүшүүлэй дүй дүршэлые нэбтэрүүлхэ ябадал али болохоор hайжаруулхань колхозуудай партийна организацинуудта шухала. Сумска областиин Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин ажал-ябуулга артельнэ ажахые бүхы талаарнь хүгжөөхын түлөө тэмсэлэй hургаал абамаар жэшээ боложо шадаха байна.

Партийна организацинуудай хүсэниинь олониитэтэй тэдэнэй таhаршагүй холбоондо, партийнабэшэ үргэн эдэбхитэдээр өөрыгөө хүреэлүүлжэ шадаха шадабарида байна. Колхозно олониитын эдэбхиие дээшэлүүлхэ ябадал туйлахатаяа хамта, артелиие хүтэлбэрилгын демократическа үндэhэ hуурие бэхижүүлхэ, дутуу дундануудаа большевистскээр шүүмжэлхэ ба өөрыгөө шүүмжэлхэ ябадал дэлгэрүүлхэ хэрэгтэй. Томо болгогдоhон колхозуудтахи хүсэд дүүрэн, бурьялма партийна ажабайдал хадаа деревниин ажалшадай социалистическэ ушар ёhо мэдэлгые дээшэлүүлхэ, хүдөө ажахын урда байгаа зорилгонуудые шиидхэхын түлөө тэмсэлдэнь тэдэниие улам нигтаар жагсааха ёhотой.

Колхозуудай томо болгогдохотой хамта, колхознигууд ба колхозницануудай политическэ болон ажалай эдэбхи хаа хаанагүй дээшэлнэ. Деревниин ажалшадай түрүүшын зэргэдэ хүдөөгэй коммунистнууд ябана. Мүнөөнэй ушар байдалда тэдэнэй үүргэнь угаа ехэ болоо. Колхозно партийна организацинууд болбол тэдэнэй урда Ленин—Сталинай партяар табигдаhан зорилгонуудай хэмжээндэ хүрэhэн байха ёhотой.

(«Правдын» августын 16-най түрүү бэшэгhээ).

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ *нүхэр Иосиф Виссарионович* *СТАЛИНДА*

Украинска ССР-эй Каменец-Подольско областиин колхозууд ба совхозууд таряа тушааха гүрэнэй түсэбые (кукурузагүйгөөр) болзорhоонь урид дүүргээ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда элидхэнэбди. 1949 онойхидо орходоо эдеэ хоолой үнэтэ культуранууд — 3 миллион 821 мянган пүүд шэниисэ ба 2 миллион 38 мянган пүүд хара таряан үлүү ехээр энэ жэлдэ гүрэндэ тушаагдаа. МТС-үүдэй хүдэлмэриин түлөө натуро-түлбэриин тоосоогоор гүрэндэ таряа тушаалга үргэлжэлhөөр.

Областиин колхозууд болон совхозууд намарай ба хабарай культурануудай үрhэнүүдээр өөhэдыгөө бүрин хангаа, страховой фонднуудые, ниитынгээ малажалда таряанай ба фуражна фонднуудые байгуулжа байна.

Энэ жэлдэ областиимнай колхознигууд дайнай хойто тээхи үнгэрhэн жэлнүүдэйхиhээ нилээд ехэ таряа ажалта үдэртөө абана.

Ерэхэ жэлэй үндэр ургасын түлөө тэмсэжэ, областиин колхозууд ба МТС-үүд агротехническэ шэнэ хэмжээ ябуулга — гранулированна үтэгжүүлгэ хэлгые ба үрhээ хэрээhэлүүлжэ тарилгые үргэнөөр хэрэглэн, намарай культурануудай тарилгые амжалтатайгаар үнгэргэжэ байна. hолоомын узуурта лущени хэхэ түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ, мүнөө минеральна ба нютагай үтэгжүүлгэнүүдые оруулгатайгаар намарай пар хахалалга хаа хаанагүй эхилэгдээ. Областиин колхозууд 1951 оной хабарай тарилгые имагтал намарай пар дээрэ хэхэ юм.

Колхознигууд, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэд сахарна свёкло болон бусад пропашной ба техническэ культурануудай hайн ургаса хуряалгада бэлэдхэнэ. 1950 ондо ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбөөр тогтоогдоhон даалгабаринуудай дүүргэлгые түгэсхэхэ хүдэлмэри амжалтатайгаар ябуулагдажа ба фермэ дээрэ эхэ малай тоо толгой олошоруулха түсэб заатагүй дүүргэхэ хэмжээнүүд абтажа байна.

Областиин колхознигууд ба колхозницанууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд кукуруза ба бусад хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэхэ түсэбөө болзорhоонь урид дүүргэхын тула хамаг хүсэеэ зорюулха гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Таниие найдуулнабди.

Украинын КП(б)-гэй Каменец-Подольско обкомой Секретарь В. БЕГМА.

Каменец-Подольско областиин ажалшадай депутадуудай Соведэй исполкомой Түрүүлэгшэ Н. БЛЯТОН.

Бэлэдхэлэй Министерствын Каменец-Подольско областьдохи Түлөөлэгшэ П. СОТНИКОВ.

Каменец-Подольско областиин хүдөө ажахын Управлениин Начальник Е. ТУРЧИН.

Научна хүдэлмэрилэгшэ— колхозой түрүүлэгшэ

Урда-Сахалинска областиин Урда-Сахалинска районой «Победа» ба Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудые ниилүүлэн томодхогдоhон хүдөө ажахын артелиин түрүүлэгшээр СССР-эй наукануудай Академиин Сахалинска филиалай научна сотрудник агроном Д. Барский hунгагдаба.

Таряа хуряахатаяа хамта, үбhэ хуряалгые эршэмтэйгээр үргэлжэлүүлхэ

Эрхим жэшээ харуулна

Хэжэнгын аймагай Дээдэ-Худанай сомоной Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой малажалай 2-дохи гүүрты хүдэлмэрилэгшэд малдаа үбhэ тэжээл бэлэдхэхэ ябадалда эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Тус гүүртын сенокосилкын машинист Балданова үдэр бүри 8 га үбhэ сабшана. Мүн hүри хаягшад нүхэд С. Ринчинова ба Р. Цыренова гэгшэд үдэр бүри 100-100 бухал хаядаг юм.

С. Цыбиков.

Колхоздо туhална

Сосново-Озерскын дунда ба Үлдиргын долоонжэлэй hургуулинуудай hурагшад Эгэтын сомоной (Яруна) Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой үбhэ хуряалга дээрэ хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэрэй олонхидынь сенокосилкаар үбhэ сабшадаг, морин тармуураар тармадаг ба бухал шэрэдэг байна. Тэдэ hурагшад нормоёо хододоо үлүүлэн дүүргэнэд. Жэшээлхэдэ, машинист Цыдыпов үдэрэй 6 га сабшана, hурагшад Андриянова, Гомбоев, Цыремпилов ба бусад үдэрэй 10 гектар хүрэтэр тармана. Пионернүүд Бардуев, Цыренделыков, Дашиев гэгшэд бухал шэрэхэ нормоёо ходо үлүүлнэ.

Ц. Дандаров.

Дутагдалнуудаа дары усадхаха

Сэлэнгын аймагай колхозууд малда тэжээл бэлэдхэлгээр республика соогоо эгээн хожомдожо ябана. Тус аймагай колхозууд графигаа дүүргэнэгүй. Аймаг соо августын 1-hээ 10 хүрэтэр тэжээл бэлэдхэлгээр ударна декадник соносхогдоо. Теэд, колхознигуудай дунда эмхидхэлэй-ниитын хүдэлмэри hайнаар ябуулагдаагүй дээрэhээ, декадна түсэб дүүргэгдээгүй.

Молотовой нэрэмжэтэ колхоз аймаг соогоо томохон, малажалтай колхоз юм. Гэбэшье, тэрэ колхоз аймагай гээгдэнги колхозуудай нэгэниинь болоно. Колхозой хүтэлбэрилэгшэд ниитэ-политическэ хүдэлмэриин онсо шухала байhые хүсэд ойлгонгүй, тэрээндэ ёhо тэдыгээр хандана. Тиин эмхидхэлэй-ниитын хүдэлмэри тон hулаар ябуулагдана. Колхознигуудай олонхинь үдэрэйнгөө нормо дүүргэнэгүй. Мүнөө хүрэтэр үбhэ сабшалгын механизмуудые хүсэд хэрэглэнэгүй. 29 сенокосилкануудай 22-нь ажаллана. Сенокосилкын машинистнууд нормоо ехэнхидээ дүүргэдэггүй.

Кировэй нэрэмжэтэ колхоз 15 мянга шахуу центнер үбhэ бэлэдхэхэ түсэбтэй байна. Теэд, мүнөө тус колхоз түсэбэйнгөө юрдөөл арбаад процентыень дүүргэнхэй. Энэ колхоз графигайнгаа хахадынь арайл гэжэ дүүргэнэ. Колхознигуудай ажалайнь бүтээсэ муу байна. Олохон гар хажууршад үдэрэйнгөө нормые дүүргэдэггүй. Морин сенокосилкашадай үдэрэйнь нормо гурбахан гектар байбашье, тэдэнэр олонхидоо нормоо дүүргэдэггүй. Колхознигуудай ажалайнь журам hула. Колхознигуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри hулаар ябуулагдана. Үбhэ хуряалга дээрэ 160 хүнүүд хүдэлмэрилдэг. Зүгөөр, тэндэ дүрбэхэн лэ агитаторнууд томилогдонхой. Тэдэнэрынь хөөрэлдөө, лекци үнгэргэдэггүй, агитационно хүдэлмэрээ миил газетэ уншалгаар дүүргэжэрхинэ. Колхозой партийна эхин организаци ехэхэн организаци юм. Гэбэшье, үбhэ хуряалга дээрэ дүрбэхэн коммунистнууд хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэй нэгэниинь агитатор юм. Нүхэд Ленхитаев, Шагдуров гэгшэдэй звенонуудта 12—12 хүнүүд хүдэлмэрилнэ, тиин тэдэнэй дунда нэгэшье агитатор үгы байна. Колхознигуудай дунда ниитэ-политическэ ба эмхидхэлэй хүдэлмэри hулаар ябуулагдадаг дээрэhээ тус колхоз иимэ ехээр гээгдэжэ ябана.

Мүн «Красный Октябрь» колхоз иимэрхүү байдалтай байна.

Мүнөө таряа хуряалга республика соомнай хаа хаанагүй эхилжэ байна. Сэлэнгын аймагай хүтэлбэрилэгшэд эдэ гүнзэгы дутагдалнуудаа ойрын болзор соо усадхажа, малдаа тэжээл бэлэдхэлээ hайнаар түгэсхэхэ, таряа хуряалга дээрээ эрид hайнаар хүдэлмэрилхэ ябадал туйлаха ёhотой.

А. Егоров.

Заводтохи уранhайханай студи

С. М. Кировэй нэрэмжэтэ Харьковска трубогенераторна заводто уранhайханай студи эмхидхэгдэнхэй. Эндэнь 25-hаа дээшэ хүдэлмэришэд, албахаагшад тоhон шэрын зурагта ба графикада hурана.

Шэнэ кузницанууд баригдахань

Энэ жэлдэ Московско областиин томодхогдоhон колхозуудта 600 шэнэ кузницанууд типовой проектнүүдээр баригдахаар хараалагдана.

„Караваево" совхоз— малажалай жэшээтэ hургуули

КОСТРОМА. (ТАСС). «Караваево» совхоздо үнеэн бүриhөө hү hаалтань 7 hара соо дунда жэшээгээр, 3.788 килограмм болоо. Энэнь нёдондо жэлэй энэ хугасаа соохи дунда жэшээнэй hаалгаhаа 286 килограммаар ехэ байна.

Социалистическэ малажалай Бүхэсоюзна жэшээтэ hургуули гэжэ энэ совхоз тон зүб нэрлэгдэнэ. Энэнэй дүй дүршэл дээрэ бүхы оронноймнай совхозно ба колхозно малшад hуралсана.

Ороной дээдэ hургуулинуудта 1.200 мянган студентнүүд hурахань

Дайнай хойтохи жэлнүүдтэ СССР соо 350 дээдэ hургуулинууд hэргээн бодхоогдоhон ба шэнээр байгуулагдаhан байна.

СССР-эй дээдэ hургуулинуудай Министерство оронойнгоо 200 гаран ВУЗ-нуудай hуралсалай ба байрын гэрнүүдые hэльбэн заhажа, шэнээр барижа байна. Студентнүүдэй хамтын байранuудые, профессорнууд ба багшанарай гэрнүүдые барилгада зорюулагдан нилээд ехэ мүнгэ зөөри hомологдонхой.

ВУЗ-нууд мүнөө hуралсалай шэнэ жэлдэ эршэмтэйгээр бэлдэжэ байна.

Ороной дээдэ hургуулинуудта энэ жэлдэ 1.200 мянган студентнүүд hурахань.

(ТАСС).

РСФСР-эй социальна тэдхэлгын Министерстводэ

РСФСР-эй социальна тэдхэлгын Министерство дайнай ба ажалай инвалидуудые, үтэлэгшэдые, дайнда наhа барагшадай бүлэнэрые ба үншэн үхибүүдые хангалгаар нютагуудтахи өөрынгөө органуудай хүдэлмэриие hайжаруулха хэдэн хэмжээ-ябуулгануудые хараалба. Пенсинүүдые саг соонь олгохо ба түлэхэ, пенси тушаа ажалшадай мэдүүлгэнүүдые зүбөөр хаража үзэхэ ябадал хододоо шалгагдадаг болоо.

Колхозуудые томодхолготой дашарамдуулан, колхозуудтахи харилсан туhалалсаха классууд бэхижүүлэгдэхэ ба тэдэнэй материальна базань үргэдхэгдэхэ байна.

(ТАСС).

„Москвада амаршалга" гэжэ шэнэ дуу колхознигууд зохёогоо

ЛУГИНЫ. (Житомирско область). Сталинай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин колхознигуудай хоровой коллектив дуунай искусстваар область соогоо суутай. Тус коллективые бэлигтэй залуу колхозница Мария Самчук хүтэлбэрилнэ. Эдэнэр «Москвада амаршалга» гэhэн шэнэ дуу сээжэлдэжэ байна. Энээниие эгээн залуу дууша Людмила Чижук бэшээ.

(ТАСС).

Стандартна гэрнүүд

ХАБАРОВСК. (ТАСС). Дальна Востогой модо ашаглаха промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд эб найрамдалай стахановска вахтые амжалтатайгаар үнгэргэжэ байна. Тэдэнэр мүнөө хойто нютагуудай ажалшадта зорюулан стандартна гэрнүүдые барина. Колымада ажаhуугшадта, Чукотско ба Корякска национальна округуудай оршодто, ангуушадта, Амурай загаhашадта ба Охотско далайн эрье шадарайхидта хэдэн арбаад гэр хабсаргагдан эльгээгдээ.

Камчатка, Сахалин ба Приморье эльгээхын тула олонквартиратай ба нэгэ квартиратай стандартна зуугаад гэр бэлэдхээд байна.

Эмэй ургамалнуудые тариха совхоз

Аджарска АССР-эй Кобулетскэ райондо эмэй субтропическа ургамалнуудай совхоз тогтоогдобо. Манай ороной эм үйлэдбэрилдэг промышленность мүнөө жэлдэ тус совхозhоо хүхэ ногоон камфарна лавр, аллойн набша ба бусад шухала зүйлнүүдые абаха юм.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Агитатор Волков

Кабанскын аймагай «17 Октябрь» колхозой партийна эхин организаци колхознигуудайнгаа дунда агитационно-ниитын хүдэлмэри һайнаар ябуулна. Ажалайнь бүхы участогуудаар агитаторнууд табигданхай. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай инвалид коммунист нүхэр Волков жэл шахуу агитатораар хүдэлмэрилнэ. Тэрэ хадаа хүдэлмэридөө ханамжатай һайнаар хандадаг тулада ехэхэн дүй дүршэлтэй болонхой. Нүхэр Волков хөөрэлдөө, лекци болон элидхэл хэхэдээ һайса бэлэдхэжэ, темээ мүнөөнэй оршон байдалтай ба ажахытайгаа холбон, колхознигуудта ойлгосотойгоор хөөрэдэг. Тиимэһээ нүхэр Волков колхознигуудай дунда ехэ хүндэтэй болоо.

Үбһэ хуряалгын үедэ нүхэр Волков № 1 полеводческо бригадада агитатораар хүдэлмэрилнэ. Тэрэ хадаа колхознигуудай дунда хододоо хөөрэлдөө үнгэргэдэг ба тэдэндэ газетэ уншажа үгэдэг юм. Нүхэр Волков хадаа харуулан ойлгуулха агитацида шухала анхаралаа табидаг. Бригададань социалистическэ мүрысөөнэй үдэр бүриин дүнгүүдые харуулһан показателиин ба хүндэлэлэй досканууд бии. Нүхэр Волковой туһаламжаар ханын газетэ, «Дайшалхы хуудаһан» ба «Молни» саг соогоо гаргагдана. Тэндэнь түрүү колхознигуудай ажалай дүй дүршэл харуулагдадаг, мүн гээгдэнги залхуу зарим колхознигууд хурсаар шүүмжэлэгдэдэг. Үдэрэйнгөө нормые хододоо 120—130 процент дүүргэдэг гар хажууршан Корытовай, нормоо 150 процент дүүргэдэг сенокосилкын машинист Г. Волков гэгшэдэй дүй дүршэл тэндэ тодоор харуулагдана.

Үбһэ хуряалгын эхилһэн удаа колхознигууд Имеева, А. Бурлаков ба бусад ажалай журам эбдэдэг байгаа. Тиин, тэдэнииие агитатор Волков хараадаа абажа, большевистскэ шүүмжэлэлэй ёһоор тэдэнэй журамые заһаһан байна. Тус колхоз аймгүйсэдкомой ба ВКП(б)-гэй айкомой дамжуулгын Улаан тугта хүртэнхэй. Нүхэр Волковой агитационно ажал-ябуулга колхозой хүдэлмэридэ нилээд туһална.

Б. Сотнич.

Оролдосотойгоор ажаллана

Нүхэр Владимир Шерхонов «Заготживсырьегой» городской агентээр үнихэнэй ажаллажа байна. Тэрэ хадаа оролдосотой хүдэлмэрилэгшэ юм. Большевистскэ партиин зэргэдэ ороһоор бүришье омогорхолтой ба ханалгатайгаар ажалладаг болоо.

Нүхэр Шерхонов болбол түүхэй эд, малай арһануудые тушаажа абаха ба тэрээнээ гутаангүйгөөр дабһалжа эрхим шанартайгаар гүрэндөө тушааха харюусалгатай ажал хэдэг юм. Тэрэ хадаа эб найрамдалай вахтада жагсаад, июль һарынгаа түсэбые 250 процент ба 2-дохи кварталайнгаа түсэбые 240 процент дүүргэбэ.

Ц. Рыгзенов.

Ниитэ-политическэ хүдэлмэриин ашаар

Баргажанай аймагай ажалшад эб найрамдалай вахтада жагсанхай. Тэдэнэр малай тэжээлэй бата бэхи база байгуулха уялгануудые абаад, мүнөө тэдэнээ хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ байна. Баянголой сомоной Энгельсын нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд Стокгольмско Уряада гар табилганай хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлхэ зуураа, малай тэжээл бэлэдхэлгээр горьтой амжалтануудые түйлаба.

Энэ патриотическа дэбжэлтэ хадаа колхозой парторганизациин (секретарь нүхэр Цыреновэй) ажалай бүхы участогуудаар коммунистнууд болон комсомолецуудаа зохидоор хубаарилан табижа, бүхы колхознигуудые малай тэжээл бэлэдхэлдэ элсүүлжэ шадаһанһаань түйлагдаа. Бригаданууд ба малай фермэнүүд дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан коммунистнууд ажалай эрхим жэшээ харуулхаһаа гадна, колхознигуудай дунда агитационно-ниитын хүдэлмэри эршэмтэйгээр ябуулна. Тэдэнэр болбол парти, правительствын тогтоолнууд тухай, уласхоорондын байдал тухай ойлгуулламжын хүдэлмэри эдэбхитэйгээр ябуулна. Тэдэнэр хөөрэлдөө ба элидхэлнүүдээ колхознигуудта тон ойлгосотойгоор, ажахын асуудалнуудтай холбожо байгаад үнгэргэдэг.

Тус колхоздо бүхыдөө үбһэ хуряалгын 9 группанууд хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэй дунда социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрэнхэй.

Тиимэ дээрэһээ Будаевагай хүтэлбэрилдэг комсомольско группа колхоз соохи социалистическэ мүрысөөндэ нэгэдэхи һуури эзэлжэ ябана. Тус группынхид үдэрэйнгөө нормые хододоо үлүүлэн дүүргэдэг. Колхознигууд О. Будаев, Д. Будаева, К. Гомбоев ба Ш. Васильев гэгшэд үдэрэйнгөө нормые хододоо 120 — 150 процент эрхим шанартайгаар дүүргэдэг. Мүрысөөнэйнь дүнгүүд группанууд соогоо үдэр бүри гаргагдадаг, мүн группанууд хоорондын мүрысөөнэй дүнгүүд 5 хоноод лэ гаргагдажа байдаг юм. Колхозой парторганизаци хадаа группанууд хоорондын мүрысөөнэй дүнгүүдээр группа бүридэнь зүблөө үнгэргэдэг. Зүблөөнүүд дээрэ ажалай түрүүшүүлэй дүй дүршэлые зүбшэн хэлсэжэ, тэрэниие ниитэ зоной дунда нэбтэрүүлэн ойлгуулдаг.

Колхозой парторганизаци харуулан ойлгуулха агитацида тусхай анхаралаа табидаг. «Дайшалхы хуудаһанууд» ба «Молни» үдэр бүри, мүн ханын газетэ 5—10 хоноод гаргагдадаг юм. Тэндэнь түрүүшүүлэй ажалай дүй дүршэл харуулагдадаг ба залхуу забхай колхознигууд хурсаар шүүмжэлэгдэдэг байна.

Мүнөө тус колхоз малай тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэриин темпые һуларуулангүй, таряа хуряалгаяа эхилэнхэй. Мүнөө 1 комбайн ба хэдэн жатканууд хүдэлмэрилжэ байна. Гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө эндэ ехэхэн хүдэлмэри ябуулагдана.

Мүн Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз (Туринска сельсовет), Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (Сувынска сельсовет) үбһэ хуряалгын хүдэлмэриие һайнаар ябуулна. Тэдэнэр малай тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө дүүргүүтэй байна.

Эдэ колхозууд богони болзор соо малай тэжээлэй бата бэхи база байгуулан, ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ 3 жэлэй түсэбые дүүргэхэдээ, эб найрамдалай хүсые улам батажуулна гээшэ.

Б. Цыренов,
ВКП(б)-гэй Баргажанай айкомой секретарь.

ВКП(б)-гэй Обкомой дэргэдэхи партийна ба советскэ хүдэлмэрилэгшэдые бэлэдхэлгын курсануудта дүүргэлтын экзаменууд болоо.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: курсануудай багша Н. С. Кузнецкий марксизм-ленинизмын үндэһэ һуурину удаар консультаци үнгэргэжэ байна
М. Миневэй фото.

— ЯРУУНЫН АЙМАГТА —

ВЛКСМ-эй АЙКОМОЙ АГИТБРИГАДА

ВЛКСМ-эй Яруунын айком агитбригада эмхидхэжэ, аймагай колхозуудта гараһан байна. Тус бригада сабшалан дээгүүр ябажа, колхознигуудта лекци уншаһан, концерт харуулһан ба «Дайшалхы хуудаһануудые» гаргаһан байха юм.

НҮҮДЭЛ ХУДАЛДАА НАЙМААН

Райпотребсоюзай Комсомольско сельпо үбһэ хуряалгын эхилһэнһээ хойшо таба хоноод лэ нэгэ удаа нүүдэл худалдаа наймаа эмхидхэжэ, колхозуудай сабшалан дээгүүр гарана.

КОЛХОЗНИГУУДТА КИНО ХАРУУЛАЛГА

Аймагай кинофикациин таһаг үнгэрэгшэ июль һара соо аймагай 11 колхозуудаар ябажа, «Баян бэри», ба «Гал» гэжэ кинокартинануудые харуулба.

ЭЛЕКТРИЧЕСТВЭЭР ГЭРЭЛТҮҮЛЭГДЭХЭНЬ

Домнын сомоной «Улаан Туяа» колхоз 25 мориной хүсэтэй локомобиль абаад тодхожо байна. Тэрэнь колхознигуудай гэр байрануудые гэрэлтүүлхэһээ гадна, тээрмэ, модо хюрөөдэхэ рама хүдэлгэхэ юм:

МОРИНОЙ ШЭНЭ ФЕРМЭ

Үльдиргын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой эрхим адуушан Х. Банчиков колхозойнгоо 300 толгой адуу мори харууһалдаг. Энэ жэлдэ хаража байһан адуугаа бүрин бүтэнөөр ондо оруулжа, түлнүүдыень хоролтогүйгөөр абаһан байна. Тэрэ хадаа 110 гүүнһээ 100 унага абаа. Энэ колхоз адуун һүрэг сооһоо 100 толгой һайн үүлтэрэй гүүдые илгажа, тусхай фермэ эмхидхэбэ.

Ц. Дандаров.

Һуралсалай жэлдэ бэлэн

Улан-Удэ городой эхэнэрнүүдэй № 2 дунда һургуули (директорынь нүхэр И. П. Арский) һуралсалай жэлые эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтажа байна. Мүнөө һургуулиинь байшангай доторхи штукатурлагдажа, сагаадагданхай. Мебельнүүд ба полынь шэрдэгдээ. Мүн һургуулиингаа дэргэдэ радиоузел тодхожо байна.

Физкультурын, химиин ба естествознаниин, методическа кабинедүүд һуралсалай хэрэгсэлнүүдээр сүм хангагдаа. Һургуулиинь библиотекын фонд 6 мянган түхэригэй элдэб номуудаар баяжуулагдаба. Мүн тус һургуули һурагшадаа хэрэгтэй номуудаарнь хангаба.

Энэ зунай үедэ һургуулиинь дэргэдэхи пионерскэ лагерьта 40 хүн амараа. Нэгэ һарын туристска аянда 8—9-дэхи классуудай 25 һурагшад ябажа, Байгал шадарые шэнжэлһэн ба тэндэһээ элдэб янзын минералнуудые, хорхой шумуулнуудай коллекцинүүдые суглуулжа ба амитадые барижа ерэһэн байна.

„Б. М. Үнэндэ" бэшэһэнэй һүүлээр

Зэдэдэ тэжээл бэлэдхэлгын темп шангадхагдаа

«Нёдондонойнгоо алдууе дахяад дабтана» гэһэн гаршагтай статья «Б. М. Үнэн» газетын июлиин 23-най номерто толилогдоһон юм. Зэдын аймагай зарим колхозуудай үбһэ тэжээл бэлэдхэлгые муугаар ябуулжа байһан тухай тэрээн соо шүүмжэлэл хэгдэһэн байгаа.

ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Л. Хальбаевай мэдээсэһэнэй ёһоор, үбһэ тэжээл бэлэдхэлэй муугаар ябажа байһан тухай асуудал ВКП(б)-гэй айкомой бюро дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. Мүн сомсельсоведүүдэй, колхозуудай правленинүүдэй түрүүлэгшэнэрэй ба парторганизацинуудай секретарьнуудай кустовой зүблөөн үнгэргэгдөө.

Мүнөө тус аймагай колхозуудта үбһэ хуряалгын ба тэжээл силосовалгын темпые түргэдхэхэ хэмжээнүүд абтажа байна.

И. В. СТАЛИНДА АМАРШАЛГАНУУД

Нүхэр И. В. Сталинай 70 наһанай ойтой дашарамдуулан партийна, советскэ болон олониитын организацинуудһаа, ажалшадай коллективүүд, Советскэ Союзай гражданинууд, гүрэнэй, ниитын организацинуудһаа ба хилын саанахи элдэб нюурнуудһаа И. В. Сталинай нэрэ дээрэ олон тоото амаршалганууд ороһон байна.

Олон удаан жэлнүүдтэ элүүр энхэ ажаһуухыень нүхэр Сталинда бүхы зүрхэнһөө хүсэһэн амаршалгануудые хүргэбэ:

Базель городой Швейцарска ажалай партиин баярай суглаан;

Польша, Елкска уездын «Леги» имениин хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Польша, Штеттинскэ воеводствын, Новоградска уездын таряашадай харилсан туһалалгын кооперативай гэшүүд;

Детмольд городой, Германиин коммунистическэ партиин һургуулинуудай шагнагшадай коллектив;

Чехословаки, Кадани городтохи хүдэлмэришэдэй Дээдэ һургуулиин шагнагшад;

Чехословаки, Кладно городой ажалшадай суглаан;

Чехословаки, Угерскэ Острогдохи «Диас» заводой хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Болгари, Габрово городой арһанай фабрикын хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Болгари, Первомайска околиин Риница тосхондо ажаһуугшад;

Болгари, гүрэнэй «Искра» гэжэ шерстяной фабрикын хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Молдавска ССР-эй, Кагульска районой, «Трифешты» гэжэ совхозой хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Краснодарска хизаарай коммунальна банкын хүдэлмэрилэгшэд;

Курска городой Дружнинска улицын пенсионернүүд ба пенсионеркэнүүд, гэрэй эзэн эхэнэрнүүд;

Куйбышев городой Кировскэ районой үхибүүдэй музыкальна һургуулиин һурагшад ба педагогууд;

Сталинградска түмэр харгын Арчедын паровозно депогой хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Ульяновска областиин, Тагайска районой, «Красный пахарь» гэжэ колхозой колхознигууд;

Кировоградска областиин, Подвысоцка районой Октябрьска революциин нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд ба колхозницанууд;

Минск городой милициин хүдэлмэрилэгшэд;

«Белтракторострой» гэжэ трестын хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшадай коллектив;

«Первенец Кубанский» гэжэ Краснодарска спиртзаводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, албахаагшадай коллектив;

Ленинградскэ Пушкинска общиствын гэшүүд;

Курска областиин драматическа театрын ба кукольна театрын хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Пензэ городой эхэнэрнүүдэй № 4 дунда һургуулиин һурагшад, багшанар ба албахаагшад;

Новосибирскэ хилээмэнэй комбинадай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай коллектив;

Таджикска ССР-эй, Ленинабадска областиин, «Ленинабадская правда» гэжэ областной газетын редакциин хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Латвийска ССР-эй Аглонска хүдөө ажахын механизациин һургуулиин курсантнууд, багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

СССР-эй наукануудай Академиин Молдавска филиалай научна хүдэлмэрилэгшэд, хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Тбилисскэ локомотиво-заһабарилгын заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

Туркестано-Сибирскэ түмэр харгын Джамбулска отделениин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай коллектив;

Новосибирскэ Главстанкоинструментын механическа заводой хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Сталинградска областиин Пронинскэ МТС-эй хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Житомирско областиин Словечанскэ районой медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд;

«Заготзерногой» Миллеровско элеваторай хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Вологодско ветеринарна техникумэй багшанар, һурагшад ба албахаагшад;

Пензенскэ областиин, Неверкинскэ районой финансовобанкын хүдэлмэрилэгшэд;

Орловско областиин Болховско № 1 дунда һургуулиин һурагшад ба багшанар;

Латвийска түмэр харгын Управлениин хүдэлмэрилэгшэд;

Томско түмэр харгын, Белово станциин электровозно депогой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай коллектив;

Тюменскэ областиин, Исетскэ районой «Серп и Молот» гэжэ колхозой колхознигууд;

Харьковска областиин Октябриин 20 жэлэй нэрэмжэтэ совхозой хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Түмэр харгын транспортын Саратовска барилгын техникумэй һурагшад, багшанар ба албахаагшад;

Бурят-Монголой АССР-эй Кабанскын загаһанай заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай коллектив;

Волынска областиин Овадновскэ районой «Искра» гэжэ хүдөө ажахын артелиин колхознигууд ба колхозницанууд;

Пензенскэ областиин, Беднодемьяновска районой «Знамя Ленина» гэжэ колхозой колхознигууд ба колхозницанууд;

Харьковска областиин, Сахновшинска районой Максим Горькиин нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин колхознигууд ба колхозницанууд;

Омско областиин, Шербакульскэ МТС-эй хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд ба албахаагшад;

Киевскэ областиин Шполянска районой Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд;

Сталинградска областиин, Себряковска цементнэ заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Молдавска ССР-эй Ниспоренскэ районой комсомольско организаци;

Брестскэ областиин, Малоритскэ районой Ляхвецка сельсоведэй колхознигууд, колхозницанууд ба үмсын ажалта таряашадай баярай суглаан;

Жданов городой Орджоникидзевскэ районой партийна эдэбхитэдэй суглаан;

Гүрэнэй Макеевскэ научно-шэнжэлэлгын институдай научна хүдэлмэрилэгшэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

Дээдэ пожарно-техническэ курснуудай личнэ состав;

Краматорско городой партийна, советскэ ба олониитын организацинуудай баярай заседани;

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха)

Сальска талануудай томо болгогдоһон колхозуудта

САЛЬСК (Ростовско область). (ТАСС). Томо болгогдоһон ажахынуудай үлэмжэ һайн тухайда Сальска колхознигууд район соохи эгээ үнинэй колхозой—Сталинай нэрэмжэтэ колхозой дүршэл дээрэһээ һайса мэдэнэ. 30 жэл шахуу оршожо байхадаа энэ колхоз гүрэнэй туһаламжаар хүсэ ехэтэй, олон һалбаритай ажахы болоо. Тэрэнэй жэл бүриин олзо доходынь 3 миллион түхэригһөө дээшэ юм. Колхозой үйлэдбэриин бүхы һалбаринуудынь механизировалэгдэнхэй. Колхознигой ажалынь индустриальна хүдэлмэришэнэй ажалһаа илгаагүй шахуу. Энэ хүдөө ажахын эгээн томо артелиин колхознигууд шанга шадалтай ба культурна ажаһууна.

Ургаса хуряалгын урда тээхэнэ «Коммунист», «Красное знамя» ба «Перекопский бой» колхозууд Швернигэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артель болоожо нэгэдэбэ. Тэрэнэй газарай талмайнь 8 мянган гектарһаа дээшэ, тэрэ тоодо 5 мянган гектар хахалагдадаг газар бии.

Колхозуудай нэгэдэһэнһээ хойшо оройдоо һара үнгэрөөд байхадань, ажахын ургалтын айхабтар ехэ арга боломжонууд элирээ. Тиимэ арга боломжонууд хүдөө ажахын жэжэ артельнүүдтэ байгаагүй, байха аргашьегүй. Колхознигуудай ажалай эдэбхинь дээшэлээ. Нэгэдэхын урда тээ хүдөө ажахын жэжэ артельнүүд догор ажалта үдэрэй уялгата минимумые хэлэгүй 32 колхознигууд байгаа. Харин мүнөө ажал хэжэ шадаха аад хүдэлмэридэ хабаадалсадаггүй нэгэшье хүн үгы. Таряанжал эрхилэгшэдэй 92 процентнь үдэр бүри нэгэ хахад—хоёр нормо дүүргэнэ.

Ургаса хуряалга хүдэлмэриин 18 үдэр соо дүүргэгдээ. Июлиин 20 болотор гүрэнэйнгөө урдахи түрүүшынгээ уялгые дүүргээд, үрһөө хаагаа. Техническэ зэбсэгжэлгын ургалта хадаа үбэлэй тарилгада 650 гектар газар агротехническэ эрхим болзор соо хахалха ба парай табадахи культивизаци хэхэ арга олгоо.

Һая болотор район соонь 68 колхоз байһанаа, 34 жэжэ колхозуудынь 11 томо колхозууд болоожо нэгэдээ. Ажал хэжэ шадаха олон зуун колхознигууд колхозно үйлэдбэриин шиидхэхы шэнэ участогууд дээрэ хүдэлмэрилжэ эхилээ.

Сальска талын условинуудта поли уһалха ябадал ехэ удхашанартай юм. Энэ хадаа урдань олохон колхозуудта хүшэ хүрэгдэхэгүй байгаа. Мүнөө тус район энэ шухала хэмжээ-ябуулгые үргэн хэмжээгээр бэелүүлхэ аргатай болоо. Ерэхэ жэлдэ уһалагдаха талмайнь хэмжээн 12 мянган гектар болохо байна.

Хүдөө ажахын жэжэ артельнүүдые нэгэдхэлгэ болбол колхозно хүтэлбэрилхы кадрнуудай составые бэхижүүлгэдэ һайн нүлөө үзүүлээ. Практическа хүдэлмэриин дүй дүршэл мэдэхэһээ гадна, мүн агротехническэ дээдэ эрдэм һургаалтай хүнүүд хүдөө ажахын артельнүүдэй түрүүлэгшээр һунгагдаа.

Швернигэй нэрэмжэтэ томо болгогдоһон колхозой партийна организаци үнэтэ үүсхэл гаргаа: суббото бүхэндэ бригадануудай зүблөөн зарлагдажа, үнгэрэгшэ недели соо хүдөө ажахын артелиин хэһэн хүдэлмэриин дүнгүүд гаргагдадаг, түрүүшүүлэй дүй дүршэл согсологдон бүридхэгдэдэг ба дэлгэрүүлэгдэдэг, лекцинүүд уншагдадаг байна. Колхозой ба бүхы ороной хэрэгүүд тухай, уласхоорондын байдал тухай колхознигуудта хөөрэжэ үгэхэ ябадал үргэн ниитэ зоной ажалай ба политическэ эдэбхиень үргэнэ.

Дэмжэгдэмээр үүсхэл ба дэмы һуудаг хүтэлбэрилэгшэд

Колхозой МТФ-е даагша Дылык Дашицыренов болбол хэдэн һаалишад ба малша-пастугуудые дахуулаад, хурса хажуурнуудые барижа, сабшалан дээрэ гараа һэн. Үбһэ хуряалгые эхилһэн түрүүшынгээ үдэрһөө нүхэр Дашицыренов ажалай үндэр бүтээсэ харуулжа, тэрэ үдэр нормоёо 1,5 дахинаар үлүүлэн дүүргэһэн байгаа.

Һүнэй-товарна фермые даагшын үүсхэлые гахайн фермые даагша Эрдэни Цыренов халуунаар дэмжэжэ, гараар сабшалга дээрэ үдэрэйнгөө нормые 200 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Энэ хоёрой хүдэлмэриин жэшээе мүн залуушуул олоороо дэмжэбэ. Комсомолецууд Д. Дугаржапова, Х. Дамбиева болон бусад үбһэ хуряалга дээрэ мүрысэгшэдтэй урилдаба. Залуу басагадһаа жэшээ абажа, һүнэй-товарна фермын олон һаалишад сабшалан дээрэ гараа һэн. Нэгэтэ үглөөнэй үнеэ һаалганай һүүлээр ахалагша һаалишан Дашима Нимаева бусад һаалишадта иигэжэ мэдүүлбэ:

—Һүеэ түргэн тушаагаад, үбһэ сабшахаяа ошохомни.

Тиихэдэнь, һаалишан Ж. Гончикова ахалагша һаалишанһаа гээгдэхэгүйб гэжэ мэдүүлээ һэн. Тиин, Гончикова Нимаева хоёр зэргэлэн үбһэ сабшажа эхилһэн байгаа. Үдэшэлэн тээшэ Гончиковань Нимаевагаа ахижа, нэгэ соотоор ехые сабшаба. Энээн тушаа фермые даагша Дылык Дашицыренов бүхы колхоз дотор зар тунхаг тарааба. Тиин, ондоо ажал хэжэ байһан колхозой олон эхэнэрнүүд үбһэ хуряалгада хабаадаа. Үглөөдэрынь һаалишадтай зэргэлэн Цырендулма Цырендоржиева, Долгоржап Жигмитдоржиева болон бусад сабшажа эхилбэ.

Иигэжэ, һаалишад үнеэ һаалгатаяа нэгэн доро колхоздоо нилээд ехэ үбһэ бэлэдхэжэ байна. Һаалишадай эдэбхитэ ажал тухай үбгэн колхозник Б. Намжилов дуулажа, тэдэнэй эршэтэ ажалые дэмжэхэ гэжэ шиидэбэ. Тиин, колхозой кузницада ерэжэ, залуу түмэршэ дархан Бальжинима Дашинимаевта иимэ дурадхалтайгаар хандаба:

—Ши бүхэли үдэртөө дархалдаггүй байнаш. Тиимэһээ сүлөөтэй сагташни үбһэ сабшая.

Намжиловай үгые түмэршэ дархан халуунаар үгтаба. Тэрэнэй һүүлээр 2—3 үдэрэй турша соо тэдэнэр 2 гектар намаг газарһаа 30 центнер үбһэ хуряаһан байха юм. Эдэнэй ажалые харахадаа үндэр наһатай үбгэд Очир Доржиев. Гарма Эрдынеев гэгшэд:—Бидэ тэдэнһээ юугээр дутаа бибди,—гэлдэжэ, мүн лэ үбһэ сабшахаяа гараһан байгаа. Эдэ үбгэд тэрэ үдэртөө 2 гектар үбһэ сабшажа, удаадахи үдэрнүүдтэнь тэрээн дээрэһээ 36 центнер эрхим шанартай үбһэ хуряажа, бүхы колхознигуудые урмашуулба.

* * *

Колхозно ниитынгээ адуу малда ехэ үбһэ тэжээл бэлэдхэхын түлөө эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллажа байһан колхознигууд тухай дээрэ хэлэгдэбэ. Гэхэтэй хамта, Мухаршэбэрэй аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд хадаа эдэбхитэй, түрүү колхознигуудай үүсхэлые дэмжэхын орондо, харин дэмы һуудаг байха юм. Эндэ нүхэр Мижитовэй хүтэлбэрилдэг таряанжалай бригадынхид тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэриие тон ехээр унжагайруулна. Энэ бригада сабшалангайнгаа талмайн хахадыеншье хуряагаадүй. Тэрээнһээ гадна, сабшагдаһан талмайнууд дээрэһээ тон бага үбһэ суглуулна. Тус колхоздо ажалай жаяг заршамые эбдэдэг, өөрынгөө хэрэгээр иишэ тиишээ зайгуултажа ябадаг хүнүүд олон. Жэшээнь, колхозницанууд Н. Цыренгармаева, А. Матвеева гэгшэд үбһэ хуряалга дээрэ нэгэшье үдэр хүдэлмэрилөөгүй. Тэрэшэлэн, набша мүшэр бэлэдхэлгэдэ мини 6 колхознигууд хабаадуулагданхай. Тус колхоз энэ хүдэлмэридэ нилээд олон хүнүүдые элсүүлхэ дүүрэн аргатай байбашье, мүнөө хүрэтэр өөдтэй юумэ хээгүй.

О. Чимитов.

Ногооной шэмэтэй байхада бэлшээрийе зүбөөр хэрэглэжэ, малаа таргалуулая!

Малай шэгнүүрые иигэжэ дээшэлүүлнэ

Үнгэрэгшэ жэлэй адуулганай сезоной 102 үдэр соо Кяхтын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой бэлшээн таргалуулха малай гүүртын малша-пастух Дашинима Санданович Манидаров өөрынгөө даалаһан үхэр бүриин амидын шэгнүүрые 109 килограммаар гэхэ гү, суудхэ бүри 1077 граммаар дээшэлүүлһэн байгаа. Иигэжэ, өөрынгөө даалаһан 70 үхэрэй амидын шэгнүүрые 7695 килограммаар дээшэлүүлжэ, түсэбөө 4125 килограммаар үлүүлэн дүүргэһэн байха юм.

Байгша ондо бүри ехэ амжалта туйлахые хүсэжэ, өөрынгөө даалаһан үхэр бүриин амидын шэгнүүрые энэ сезон соо 135 килограммаар нэмээхэ гэһэн улам дээшэлүүлэгдэһэн социалистическэ уялга адуулганай сезоной эхилхын урда тээ абаһан байгаа. Энэ уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхын тула нүхэр Манидаров адуулгын гуримые улам һайжаруулхаһаа гадна, адуулганай сезониие 120 үдэр хүрэтэр һунаахаар хараалһан байгаа.

Зүгөөр, сентябрь һара соо ноюон муудадаг гээшэ. Тиимэһээ малайнгаа амидын шэгнүүрые доошолуулхагүйн тула энэ үе соо малдаа үдэр бүри 15 килограмм хэмжээтэйгээр силос үгэхэ хэрэгтэй. Энэ зорилгоор 50 тонно силос дарагдаа һэн. Гадна, тариянай хуряагдаһанай һүүлээр малнууд һолоомын узуур ба отава дээрэ адуулагдаха юм.

Нёдондо нүхэр Манидаров 70 үхэр адуулаа һаа, мүнөө жэлдэ 123 толгой үхэр адуулжа байна. Мүнөө жэлдэ нүхэр Манидаров адуулганай гуримые ондоогоор, бүри һайнаар табяа. Жэшээнь, нёдондо үглөөгүүр ба үдэшэндөө малаа дооро газарта адуулдаг байгаа һаа, мүнөө халуун зун болоһон тула үглөөнэй 9—10 час болотор малаа үндэр газарта адуулдаг болоо һэн. Үдэрэй халуунай үедэ малаа горхоной эрьеэр адуулаад, үдэшэнь дахинаа үндэр газарта абаашадаг. Мүнөө олтирогуудтахи сабшалангай хуряагдаһанай һүүлээр малаа мүн тэндэ адуулдаг болоо.

Дүршэл ехэтэ малшан нүхэр Манидаров абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө иимээр тэмсэжэ байна.

С. Артамонов.

Пастух Митрофановай амжалта

Хонхолойн сельсоведэй (Мухаршэбэр) «17 партсъезд» колхозой правлени дүршэл ехэтэй, үнэн сэхэ колхозник Николай Алистратович Митрофановые бэлшээн таргалуулха үхэрэй гүүртын малша-пастугаар томилоо һэн. Тиин, нүхэр Митрофанов 100 толгой үхэр даажа абаһан байгаа.

Малша-пастугаар хүдэлмэрилжэ эхилһэн түрүүшын үдэрһөө нүхэр Митрофанов малнуудаа һайн шадалтай болгохын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ, амжалта туйлаһан байна. Жэшээнь, июль һара соо малнуудайнгаа амидын шэгнүүрые дунда зэргээр суудхэ бүри 1300 граммаар (түсэбынь 700 грамм) дээшэлүүлһэн ба энэ һара соо 138 ажалта үдэр олоһон байха юм.

Иимэ үндэр амжалтые нүхэр Митрофанов имагтал эсэшэ сусашагүй үнэн сэхэ ажалай ба шадабари дүршэлэйнгөө ашаар туйлаа. Нүхэр Митрофанов малнуудаа үглөөнэй 4 часһаа үдэшын 10—11 час болотор адуулдаг, үдэрэй 4—5 дахин уһалдаг байна. Малнуудаа уһалхадаа уһалууриин дэргэдэ удаан байлгадаггүй. Гансал үдын халуунай үедэ уһалууриин хажууда нэгэ час тухай байлгадаг юм. Тиимэһээ малнуудынь 17—18 часай турша соо бэлшээри дээрэ ябадаг байна.

Эрхим пастух нүхэр Митрофановай хүдэлмэриин дүй дүршэл хадаа манай аймагай бүхы малша-пастугуудай шадабари болохо ёһотой.

Ц. Бимбаев.

Харюусалгагүй адуушан

Цыденов Жүгдэр 1947 онһоо хойшо Закаменай аймагай Утаата-Далхайн сомоной Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой адуун ажал дээрэ хүдэлмэрилнэ. Теэд, энэ ажал дээрэ хүдэлмэрилжэ эхилһэн сагһаа хойшо колхозойнгоо адуу моридой харууһалгада харюусалга багатайгаар хандана. Имагтал муугаар харууһалһанай эсэстэ жэл бүри адуу мори үхүүлдэг ба шонодо эдюулдэг байха юм. Теэд, колхозой правлени болбол иимэ харюусалгагүй колхознигто ямаршье хэмжээ абадаггүй, харин моридые хоролтодо оруулһанайнь түлөө үнэгүйхэн сэн түлүүлхые һэдэдэг заншалтай.

Ц. Мондонов.

Гүрэндөө түсэбһөө гадуур һү тушаана

Малажал дээрэ олон жэлдэ таһалгаряагүй хүдэлмэрилжэ байһан, Ахын аймагай «Улаан Шулуута» колхозой ахалагша һаалишан Дулма Содномовна Соетова үнгэрэгшэ хабартаа 21 үнеэдһээ 20 тугал абажа, бүрин бүтэнээр түлжүүлээ. Гадна, һү һааха түсэбөө хододоо 100—150 процент дүүргэжэ, һара бүри 15—20 килограмм тоһо гүрэндөө түсэбһөө гадуур тушааха арга боломжо колхоздоо олгоно.

Эрхим һаалишан Дулма Соетова колхозойнгоо малшадай дунда ехэхэн хүндэтэй болонхой. Нүхэр Соетова жэл бүри колхозой правлениин зүгһөө шагналда хүртэдэг юм.

Д. Дугаров.

Баунтын аймагай эвенкийскэ ангуушадай следто мэргэн буудалгаар мүрысөөн болоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «10 лет БМАССР» колхозой түрүүлэгшэ Яков Буянтуев буудажа байна.

О. Зенкиин фото.

Олоной нэгэн

Үхибүүдые хүмүүжүүлгын асуудалаар зүбшэл абахаяа Татьяна Николаевнада олон эхэнэрнүүд хандадаг. Тиихэдээ тэдэнэр тодо һонор, дүүрэн харюунүүдые, зүбшэлнүүдые абадаг байна.

— Татьяна Николаевна хайшан гээд сүлөөтэй саг олоно гээшэб, өөрөө арба нэгэн хүүгэдтэй ха юм? — гэжэ Яруунын аймагай Комсомольско тосхоноорхин хөөрэлдэдэг. Энэ асуудалдань Татьяна Николаевна иигэжэ харюусана:

— Мүнөө сагта үхибүүд хадаа эхэ эсэгын омогорхол болонхойнь элитэ. Тэдэнэрэйнгээ зол жаргалай түлөө хүсэ шадалаа заахашье гамнахагүй ёһотойбди. Манай Эхэ орондо үхибүүд ба тэдэнэй түрэлхид сталинска халуун анхаралаар хүреэлэгдэнэ. Энэ анхаралайнь аша туһые үдэр бүри үзэнэбди.

Иигэжэ хэлэхэ зуураа, Татьяна Николаевна өөрынгөө бага наһанай баяр жаргалгүй, хашаланта байдалые һанана. Тэрэ хадаа хаанта хархис засагай балар сагта Бохон нютагтахи үгытэй бурядай бүлэдэ түрэһэн байна. Таня басаган бага наһандаа эхэһээ гээгдээд, үгытэй эсэгээ дахажа, Шунта нютагай баяд ноёдой, бөөнэрэй барлаг боложо ябадаг байба.

— Мүнөө советскэ үедэ минии үхибүүд тад ондоо байдалда байна. Сталинска Конституци эдэндэмни ажаллаха, һураха, амарха эрхэ хангаа, — гэжэ Татьяна Николаевна ехэ хүхюунээр хөөрэнэ.

Ехэ хүбүүн Колиёо заатагүй хүдөө ажахын мэргэжэлтэй хүн болгохобди гэжэ Татьяна Николаевна өөрынгөө нүхэртэй хөөрэлдэдэг байгаа. Уданшьегүй Колинь һургуулида һурадаг боложо, эхэ эсэгээ ехын ехэтэ баясуулаа һэн. Үнишье болонгүй Колиин дүүнэр—Октябрина, Борис, Ким, Сержуня, Моня ба Аля гэгшэд—удаа удаагаар һургуулида ябажа эхилээ. Тиигэжэ нэгэ бүлэһөө гансада долоон хүн һургуулида һурадаг болобо.

Энэ жэлдэ Маханчеевтэнэй бүлэдэ урда урда жэлнүүдэйнхиһээ бүришье ехэ событи болоо. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар Татьяна Николаевнада «Эхэ-Герой» гэһэн хүндэтэ нэрэ-зэргэ олгогдоһон байна. Коля хүбүүниинь Улан-Удын зооветинститут дүүргэжэ, дээдэ эрдэмтэй ветеринарна врач болонхой. Мүн бусадшье үхибүүдынь һуралсалаа амжалтатайгаар дүүргэжэ, удаадахи классуудтаа ороо.

Советскэ хүнүүдтэ Эхэ оронойнмнай али зэргэ ехэ анхарал табидагыень нүхэр Маханчеева өөрынгөө ажабайдалһаа жэшээ абажа хөөрэнэ. Маханчеевагай һаяхан арба нэгэдэхи басаган Светланаяа түрэхэдэнь, туһаламжа болгон 2.500 түхэриг гүрэнһөө үгөө. Мүн олон хүүгэдэйнгээ түлөө Маханчеевтэн гүрэнһөө һүүлэй жэлнүүдтэ хамтадаа 42.875 түхэригэй туһаламжа абаа.

Манай Эхэ орондо Маханчеева шэнги эхэнэрнүүд үсөөн бэшэ. Тэдэнэрэй тоонь оломиллион.

О. Чимитов.

Д. Н. ДАБАЕВ

СЭСЭГЭЙ БАЯР

Аяг зангаар зулагыхан
Аласые зориһон Сэсэгхэн,
Зугаатай, наадатай, дорюухан
Зургаатайхан басагахан.
Сентябрь нэгэн ойротон
Сэдьхэлынь буляан ерэһэндли.
Сэсэгэй нюдэн хурсахан
Бэлигынь ошотон байһандли.
Эхынь зүрхэн баясан,
Эжэлүүдгүй хасарынь таалана.
Эрид зоригынь магтан.
Энхэрэн басагаа юрөөнэ:
«Эхэ түрэл орондоо
Эрдэмэй далай бэлдэгты.
Эндэһээ эхилээд барандаа
Эрхимүүдэй харгы дахагты».
—Эжы, Танай захяае
Үнэн зүрхэнһөө дүүргэхэб.
Эдир олон нүхэдтэеэ
Эрдэм номоо шудалхаб.

Шахтёрнуудай ажалай амжалтанууд

Галуута-Нуурай шахтын бүхы шахтёрнууд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай коллективүүд арадуудай агуу ехэ вождь нүхэр Сталинда эльгээһэн бэшэг соогоо абаһан социалистическэ уялгануудаа үлүүлэн дүүргэхын түлөө эршэмтэй тэмсэл ябуулжа, үйлэдбэриин шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлана.

«Үнгэрэгшэ үдэрэйхиһөө мүнөөдэр улам һайнаар хүдэлмэрилхэ, мүнөөдэрэйхиһөө үглөөдэр үшөө һайнаар хүдэлмэрилхэ» гэһэн уряа хадаа эндэ хүдэлмэришэн бүхэнэй нангин уялга болонхой. Газар доогуур гүнзэгы ехэ нүхэнүүдые зулан, шулуу нүүрһэнэй үе үенүүдые хүсэтэ машинаар хэмхэлэн абажа байгшад һүүлэй үедэ шалгарма һайн ажал харуулна.

Шахтын коллективүүдэй дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ № 2 шахтын коллектив түрүүлжэ ябана. Энэ шахтые шадамар бэрхэ хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Григорий Иванович Руднев толгойлдог юм. Энэ шахта үнгэрһэн июль һарада шулуу нүүрһэ үгэхэ түсэбөө 111,8 процент дүүргэһэн ба түсэбэйнгөө дээдэ тээ 2324 тонно шулуу нүүрһэ Эхэ орондоо үгэһэн байгаа.

Эб найрамдалай стахановска вахтада жагсаад, Галуута-Нуурай шахтернууд өөһэдынгөө туйлаһан амжалтануудые улам арбидхана. Мүн № 2 шахтын коллектив августын түрүүшын 15 үдэрэй даалгабариие үлүүлэн дүүргээд, түсэбэйнгөө дээдэ тээ 600 тонно шулуу нүүрһэ Эхэ орондоо үгэһэн байна. Тус шахтын коллектив шахтернуудай һайндэр хүрэтэр түсэбэйнгөө дээдэ тээ 1800 тонно шулуу нүүрһэ үгэхэбди гэһэн уялга абаад, эршэмтэйгээр ажаллажа байха юм.

Шахтын бүхы коллективүүдэй дунда заһабариин ба бэлэдхэлэй хүдэлмэриие бүтээдэг коммунист нүхэр Трубниковай бригада социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлэн ябана. Энэ бригада өөһэдтөө үгтэһэн даалгабариие саг үргэлжэ хоёр—гурба дахин үлүүлэн дүүргэдэг, ажалайнгаа шанарые һайжаруулһан туладаа, «Эрхим шанарай, стахановска бригада» гэһэн нэрэзэргэдэ хүртөө.

Галуута-Нуурай шахтын бүхы коллективүүд Бүхэсоюзна шахтерско Үдэрые ажалай эрхим бэлэгүүдтэйгээр угтахын түлөө шанга тэмсэл хэжэ байна гэжэ Галуута-Нуурай Рудоуправлениһээ нүхэр Шахов манай редакцида телефоноор мэдээсэбэ.

* * *

Галуута-Нуурай Рудоуправлениин ба шахтануудай дэргэдэхи парторганизацинууд бүхы коллективүүдтээ СССР дотор Стокгольмско Уряада гар табилгын кампаниин дүнгүүд тухай, эб найрамдалые хамгаалха Советскэ Комитедэй мэдээсэл тухай, «Бүхэсоюзна шахтёрско Үдэрэй удхашанар тухай», «Уласхоорондын байдал тухай» хөөрэлдөөнүүдые, элидхэл ба лекцинүүдые үнгэргэжэ байна.

Шахтанууд дээгүүр Бүхэсоюзна шахтёрска үдэртэ зорюулһан лозунгнууд, плакадууд гоё һайханаар зурагдажа ба бэшэгдэжэ хадагдана. Бригаданууд, участогууд бүхэндэ һайндэрэй бэлэдхэл, түхеэрэлгэ эршэмтэйгээр ябуулагдана.

* * *

Рудоуправлениин барилгашад шахтёрско Үдэртэ бэлэг болгон дунда һургуулиин хоёр дабхар байшангай барилгые сүм дүүргэжэ ашаглалгада оруулха юм. Мүнөө барилгань гол түлэб дүүрээд, һургуулиин доторхиие шэмэглэжэ, сонхо рамануудыень һуулгажа эхилээ.

Шахтёрнуудай үхибүүд энэ жэлдэ шэнэ ба гоё һайханаар түхеэрэгдэһэн һургуули соо һуралсалаа эхилхэ болобо.

7 һара соо—хоёр жэлэй нормо

Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой эрхим токарь стахановец Е. Ладыгин гэгшэ өөрынгөө станок дээрэ 6 жэлэй турша заһабаригүйгөөр ажаллажа байна. Энэ нүхэр хадаа түмэрые түргэнөөр үйлэдбэрилхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, үдэрһөө үдэртэ эрхим шанартай продукци заводтоо тушаана. Үйлэдбэрилһэн продукцияа техническэ контролиин таһагай шалгалтагүйгөөр тушааха эрхэ олгоһон тамга үгтэнхэй.

Хатуу булад түмэрые түргэнөөр точилдоходо станогые үни удаан саг соо бүтэн бүринөөр барихань бэрхэшээлтэй гэбэшье, тэрэниие нүхэр Ладыгин туйлажа шадаһан байна. Нүхэр Ладыгин станогоо саг сагтань тоһодожо ба сэбэрлэжэ, механизмуудыень тааруулжа байдаг. Заримдаа хүдэлмэриингөө һүүлдэ станогоо шалгажа үзэдэг юм. Иигэжэ станогоо удаан саг соо заһабаригүйгөөр, бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаһанай ашаар нүхэр Ладыгин нилээдгүй ехэ алмалта хэбэ. Гадна, энэ суута стахановец станогоо заһабарилангүйгөөр үшөө 2 жэлдэ хүдэлмэрилхэб гэжэ мэдүүлнэ.

Нүхэр Ладыгин болбол стахановска ажалай дүй дүршэлые шудалжа хоёр табанжэлэй нормонуудые дүүргэһэн байна. Байгша оной түрүүшын 7 һарада хоёр жэлэй нормо дүүргэбэ. Үлэгшэ 5 һара соо үшөө нэгэ жэлэй нормо дүүргэхэ гэһэн уялга абаһан байха юм.

Т. Васильева.

Багшанарай августовско зүблөөнүүдтэ

Һургуулинууд ба багшанарай дүй дүршэлые шэнжэлэн үзэхэ, согсолхо шухала

А. НИКОРОВ,

багшанарай мэргэжэл дээшэлүүлхэ Бурят-Монголой институдай директор

Арадай гэгээрэлэй хэрэгтэхи ба педагогическа хүдэлмэридэхи эрхим дүй дүршэлнүүдые шэнжэлэн үзэхэ, согсолхо ба дэлгэрүүлхэ гээшэ социалистическэ байтуулалтын ондоо ямаршье һалбариинхиһаа бага бэшэ удхашанартай байна. Залуу үетэниие һургалгын ба хүмүүжүүлгын шухала асуудалнуудые шэнжэлэн үзэхэ, шиидхэхэ ёһотойбди. Һурагшадта бата бэхи ба гүнзэгы эрдэм олгохо, нэгэ класстаа хоёр жэл һуулгые усадхаха асуудалые жэшээ болгон абая.

Түрүү багшанарай дүршэлые үндэһэ болгоогүй һаа, энэ асуудал шиидхэхэ аргагүй. Бүхы һурагшадаа жэл бүри удаадахи классуудтань оруулан, тэдэндээ тогтууритай ба гүнзэгы эрдэм олгодог түрүү багшанарай дүй дүршэл юу харуулнаб гэхэдэ, нэгэ класстаа хоёр жэл һуулгые советскэ һургуулиин усадхажа шадаха байһые, тиимэ зорилго өөһэдынгөө урда бидэнэй табижа шадаха ба табиха ёһотойшье байһые гэршэлнэ. Энэ хадаа манай республикын олон багшанарай дүй дүршэлөөр тодоруулагдаа. Жэшээлхэдэ, удаадахи багшанар 1949—50 онуудта өөһэдынгөө һурагшадые бултыень хүсэд успеваемостьтайгаар һургаа гэбэл: М. Хохлова (Улан-Удэ городой № 2 дунда һургуули), Б. Наумова (Кяхтын долоонжэлэй һургуулиин 1-дэхи классай багша), П. Ерофеевский (Б-Кударын аймагай Быковскэ эхин һургуулиин багша), Ж. Дугарова (РСФСР-эй һургуулинуудай габьяата багша, Хэжэнгын дунда һургуулиин эхин классуудта заадаг) ба бусад олон.

Һурагшадаа бултыень хүсэд успеваемостьтайгаар һургадаг багшанарһаа гадна, мүн бүхы һурагшадаа хүсэд успеваемостьтайгаар һургадаг һургуулинууд манда бии. Жэшээлхэдэ, Хэжэнгын аймагай Молотовско, Ворошиловска эхин һургуулинууд ба бусад тиимэ байна.

Нэгэ класстаа хоёр жэл һуулгые һургуулиин ажабайдалдахи хуулита үзэгдэл мүн гэдэг буржуазна педагогикын баталамжын худал хуурмагые манай түрүү багшанарай ба һургуулинуудай дүй дүршэл бүримүһэн тодоруулаа.

Манай республикада багшанарай шэнэ кадрнууд жэл бүри ерэдэг. Мүнөө жэлдэшье һургуулинуудтамнай мянга гаран залуу специалистнууд эльгээгдээ. Энэ ушар хадаа түрүү педагогическа дүй дүршэлые шэнжэлэн үзэлгын, согсололгын ба дэлгэрүүлгын тон шухала байһые мүн лэ гэршэлнэ. Тэрэшэлэн бүгэдэниитын долоонжэлэй уялгата һуралсал бэелүүлгэтэй дашарамдуулан, олохон багшанар V—VII классуудта хүдэлмэрилхөөр дэбжүүлэгдэнэ. Эдэнэр урда тээнь тэндэ нэгэтэшье заагаагүй байха юм. Эдэниие эрхим багшанарай дүй дүршэлөөр зэбсэглэхэ — тон шухала хэрэг мүн.

Дүй дүршэлые шэнжэлэн үзэхэ ба тэрэниие багшанарай шадабари болгохо тушаа мүнөө манай республикын һургуулинуудта зохихо хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Энэ хадаа һургуулинуудта ошолгоор ба багшанартай уулзалгаар, һургуулинуудай, багшанарай ба классна хүтэлбэрилэгшэдэй тоосоонуудые шэнжэлэн үзэлгөөр, нээмэл урогуудые эмхидхэн, тэдэниие зүбшэн хэлсэлгээр ба һурагшадай хүдэлмэриие шэнжэлгээр бэелүүлэгдэнэ. Методическа эмхидэлнүүдтэ ба предметнэ комиссинуудта, һургуулинуудай педагогическа соведүүдтэ, багшанарай зүблөөнүүдтэ һурагшадай дүй дүршэл тухай элидхэлнүүд табигдажа, зүбшэн хэлсэгдэдэг байна.

Багшанарай мэргэжэлые дээшэлүүлхэ институдай зүгһөө түрүү дүй дүршэлнүүдые шэнжэлхэ ба согсолхо хүдэлмэринь шэнэ, һонин үүсхэлнүүдээр баяжаа. Һургуулиин илангаяа шухала проблемэнүүдые шиидхэхэ хэрэгтэ багшанарые ба ИУУ-гэй хүдэлмэрилэгшэдые хандуулхаар, һайтар бодомжологдонхой единэ түсэб зохёохо оролдолго гаргагдана.

Нэгэ хэдэн жэшээ харуулая. ИУУ-гэй эхин һургуулиин кабинедые даагша А. Чайванова үнгэрэгшэ жэлдэ багша К. Убугуновагай (басагадай № 2 дунда һургуули, Улан-Удэ) хүдэлмэриин дүй дүршэлые шэнжэлэн, тобшолол хэһэн байна. РСФСР-эй һургуулинуудай габьяата багша Е. Попова (Кяхтын педучилищида ород хэлэ заадаг һургагша) өөрынгөө олон жэлэй хүдэлмэриин дүнгые гаргаад, «элдүүнүүдые заһаха хүдэлмэри» гэһэн методическа статья бэшээ. Басагадай № 2 дунда һургуулиин эхин классай багша И. Панчукова олон жэлэйнгээ дүй дүршэлнүүдые согсолжо, «Гурбадахи класста ород хэлэнэй урогууд дээрэ һурагшадай өөһэдөө хэхэ хүдэлмэри» гэһэн методическа заабаринуудые бусад багшанарта туһаламжа болгон бэшээ. РСФСР-эй һургуулинуудай габьяата багша Т. Малика (Баргажанай аймагай Уринска долоонжэлэй һургуулида биологи заадаг һургагша) өөрынгөө дүй дүршэлые дүнлэн, «Сад тариха ба зүгы үсхэбэрилхэ хүдэлмэриин дүй дүршэлһөө» гэжэ статья бэшээ.

Багшанарай мэргэжэл дээшэлүүлхэ институдай зүгһөө «Багшанарта туһаламжа» гэжэ сборник хэблэгдэн гаргагдана, тэндэ эрхим һургагшадай дүй дүршэлнүүдые харуулһан статьянууд толилогдодог. «Хүдөөгэй багшын үдэрнүүд» эмхидхэгдэдэг болоо. Багшанарай дунда дүй дүршэлөө абалсаха тусхай вечернүүд эмхидхэгдэнэ. Хэжэнгын аймагай педкабинет эрхим багшанарайнгаа дүй дүршэл харуулһан «Манай дүй дүршэл» гэжэ сборник гаргаа.

Энэ жэлэй март һараһаа эхилэн, багшанарай мэргэжэл дээшэлүүлхэ институдай эмхидхэдэг болоһон «Педагогическа уншалга» хадаа дүй дүршэл шэнжэлэн үзэлгын ба дэлгэрүүлгын һонин ба зохид формонуудай нэгэн мүн гэжэ тусгаар тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Педагогическа наукануудай Академиин хараалһан гү, али өөрынгөө шэлэжэ абаһан темэнүүдэй нэгээр зохёол бэшэхые хүсэгшэд энээндэ хабаадуулагдадаг. Хабарай амаралтын үедэ ИУУ-гэй дэргэдэ «Педагогическа уншалганууд» үнгэргэгдэжэ, 73 элидхэл суглараа һэн. Тэдээн сооһоо 17 элидхэл шэлэгдээд, «Педагогическа уншалгада» ороһон байна. Эрхим элидхэлнүүдынь «Багшанарта туһаламжа» гэһэн манай сборник соо хэблэгдэхэ юм.

Багшанарай мэргэжэл дээшэлүүлхэ институт ба районно педкабинедүүд эрхим багшанарай дүй дүршэлые дутамагаар шэнжэлдэг ба тобшолдог, заримдаа тус хүдэлмэриие формальнаар, һаланаар үнгэргэдэг. Суглуулагдажа хэблэгдэһэн материалнуудынь олонхидоо эрхим һургуулинуудай ба багшанарай хүдэлмэриин системые, тэдэнэй арга методые элирүүлэн харуулдаггүй.

Гэгээрэлэй Министерство ба арадай гэгээрэлэй органууд багшанарай мэргэжэл дээшэлүүлхэ институдые түшэг болгон, педагогическа дүй дүршэл шэнжэлхэ ба дэлгэрүүлхэ хүдэлмэри хүтэлбэрилхэ ёһотой.

Энэ шухала хэрэг хүтэлбэрилхэ ябадалые, дүй дүршэл шэнжэлэн үзэлгын ба тобшолол гаргалгын теоретическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ зайлашагүй шухала. Энэнэй тулада ИУУ-гэй ба гэгээрэлэй органуудай единэ түсэбтэ хүдэлмэри хэрэгтэй, тиигэбэл багшанарые олоор хабаадуулжа шадахабди. Багшанарай дүй дүршэлөө шэнжэлэн үзэлгэдэнь һургуулинуудай директорнүүд, арадай гэгээрэлэй органуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд эдэбхитэйгээр туһалха уялгатай.

Арадай гэгээрэлэй органууд педагогическа конференцинүүдые, дүй дүршэлөө абалсаха вечернүүдые, экскурсинүүдые ба бусад формонуудые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ гэжэ оролдохо ёһотой. Һургуулиин ажабайдал ба хүдэлмэри харуулһан саг үргэлжын тусгаар выставкэнүүдые эмхидхэхэ хэрэгтэй.

«Багшанарта туһаламжа» гэһэн сборнигто, газетэнүүдтэ, багшанарай, һургуулинуудай ба гэгээрэлэй органуудай зохёолнуудта педагогическа дүй дүршэл харуулжа хододоо бэшэжэ байха ябадал туйлаха шухала.

Кореядэхи событинууд тухай сэрэгэй-политическэ шэнжэлэл

Кореядэ американска империализмын зэбсэгтэ интервенцинь hараhаа үлүү үргэлжэлжэ байна. Эб найрамдалда дуратай демократическа Хойто Кореядэ июниин 25-да лисынмановска бандануудай туhаламжаар добтолжо, американска интервентнүүд богонихон болзор соо бүхы Корее боолшолхо, өөрынгөө колони болгохо, Дальна Востогто сэрэгэй-стратегическэ плацдармтай болохо, СССР-эй ба демократическа Хитадай хилэ дээрэ гараха гэжэ найдаhан байха юм.

Кореядэхи американска агресси hайса ба үни удаан саг соо бэлдэгдээ. Ли Сын Ман гэгшын 100-мянганай армиин добтолгодо бэлэн болоод байhан тухай Хойто Кореядэ интервентнүүдэй сүмэрэн орохоhоо hара урид Кореядэ «туhалалгын» американска захиргаанай хүтэлбэрилэгшэ США-гэй түлөөлэгшэнэрэй палатын нэгэ комиссида рапорт үгөө hэн. Добтолго эхилхэhээ недели урид тэрэ бэлэдхэлыень США-гэй сэрэгэй министр Джонсон, генеральна штабай начальник Брэдли, гүрэнэй департаментын советник Даллес гэгшэд шалгажа, генерал Макартуртай үни удаан зүблөө хэhэн байгаа. Даллес болбол шалгалта хэхын тулада 38-дахи параллель дээрэ ошоhон байна.

«Дайнда бидэнэр илалта туйлахабди» гэжэ Ли Сын Ман гэгшын шуhата марионеткэ июниин 19-дэ далайн саадахи ээдээ этигүүлhэн байгаа.

Тиигэжэ американска армиин дээдэ зэргын генералитет түргэн амжалта туйлахабди гэжэ hанаад, Кореядэхи агрессидэ хүсэд бэлэн болоhон тухайдаа США-гэй правительствые этигүүлээ.

Американска генералнууд болон офицернүүдэй hурган ба заабари үгэhэн урдакорейскэ сэрэгүүд Вашингтонhоо абтаhан приказай ёhоор, июниин 25-да Хойто Кореяын газар дээрэ сүмэрэн ороhон ба Хядю, Кымчон болон Червон гэжэ хилэ шадарай районууд дотор Корейскэ арадай-демократическа республикын территори хударнэгэ — хоёр километрээр сүмэрэн ороо hэн гэжэ мэдэгдэнхэй. Гэбэшье, американска булимтарагшад гансахан хахад сүүдхын турша соо стратегическэ үүсхэлтэй байгаа. Дэлхэйе эзэмдэхые хүсэгшэдэй ба бэеэ даанхай гүрэнэй суверенитет эбдэхые hэдэгшэдэй хараа бодолой буруу hурэhыень саашанхи событинууд харуулаа.

Бүри хилэ дээрэ байхадаа Корейскэ арадай-демократическа республикын харуулай отрядууд агрессорнүүдэй хатуу шанга атакануудые амжалтатайгаар сухарюулан сохижо, Арадай армиин частьнуудтай хамтадаа агрессорнүүдтэ харюу сохилто хээ.

Энэ түрүүшын үедэ американска интервентнүүд конфликтые эб найрамдалай ёhоор шиидхэхэ гэжэ hанаагүй, тиимэhээ президент Трумэн ООН-эй шиидхэбэрие хүлеэнгүйгөөр, Хойто Кореядэ, мүн хитад ба вьетнамска арадуудта эсэргүү дайнай ябуулгануудые хэхэ тухай захиралта США-гэй зэбсэгтэ хүсэнүүдтэ үгэхэ гэжэ шамдаhан юм.

Һүүлээрнь США-гэй баадхалгаар Аюулгүйн Совет Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Уставые эбдэжэ, американска агрессие урмашуулhан шиидхэбэри баталан абаа.

Американска ябган сэрэгэй ба моторизированнэ частьнууд, линкорнууд болон «ниидэдэг хэрэмүүд», авианосецууд болон реактивна истребительнүүд эрхэ сүлөөдэ дуратай баатар корейскэ арадта эсэргүүгээр табигдаhан байха юм.

Зүгөөр, эдэ бүхы элдэб янзын техникэнь американска табюул Ли Сын Ман гэгшын, арад зондо харша, шуhата журамые абарха шадалгүй байшоо. Амгалан тайбан городуудые хорото муухайгаар бомбодолгошье, сэрэгэй кораблнуудhаа буудалгашье Кореяын ажалшадай илаха ба национальна бэеэ даанхай байха хүсэл зоригыень эбдэжэ, шадаагүй, шадахашьегүй.

Хойтошье, мүн Урдашье Кореяын бүхы *арад зоной* инаглан дурладаг ба үргэнөөр дэмжэдэг. Арадай армиин частьнууд hара соо лисынмановска дивизинүүдые бута сохижо, американска сэрэгүүдые диилдэлгэдэ оруулаа.

Хэблэлэй мэдээсэhэнэй ёhоор Арадай арми Урда Кореяын хэдэн миллион ажаhуугшадые сүлөөлэнхэй, тэрэнь тэндэхи зоной 75 процентнь болоно. Мүнөө үедэ американска сэрэгүүд Урда Кореяын газарай миил 10 гаран процентые гартаа барижа байна гэжэ Юнайтед Пресс агентствын корреспондент тэмдэглэнэ.

Арад зоной ба партизанска отрядуудай дэмжэлгэтэй Арадай корейскэ армиин частьнууд харюу сохилтын үедэ июниин 28-да Кореяын столица Сеулые сүлөөлөө.

Американска командовани авиациин хүсэтэ сохилтонуудые хэжэ, хойтокореецүүдэй добтолгые зогсоохо ба Ханган (Кан) мүрэнэй рубеж дээрэ хамгаалга эмхидхэхэ гэжэ hэдээ. Зүгөөр, хойтокореецүүдэй шадамар бэрхэ, эршэмтэй шанга, үүсхэлтэй ябуулганууд тэдэ түсэбүүдыень буруу hүргөө. Арадай армиин сэрэгүүд мүрэние хэдэн газараар гаталжа, Сувон (Суйген) гэжэ түрүү американска авиационно базые эзэлээ. Баруун эрье дээрэнь Инчен (Чемульпо) гэжэ порт болон городые сүлөөлөө.

Добтолгын үедэ дайсан ехэхэн гээлтэдэ оруулагдаhан ба горьтойхон тоото трофейнүүд буляан абтаhан байха юм. Дайнай ябуулгануудай удаадахи томо үень Тэчжон (Тайден) гэжэ шухала стратегическэ пункт ба харгы замай узелай түлөө байлдаанууд мүн болоно. Американска ба марионеточнэ сэрэгүүдэй саг үргэлжын сухарилтые генерал Макартур болбол «өөрынгөө шугамуудые тэгшэлhэн ябадал» мүн гэжэ тайлбарилжа, эдэ үгэнүүдые бута сохигдоhон гитлеровскэ командованиин мэдээнүүдhээ абажа хэрэглээ. Тэчжондо орохо замые баруун ба хойто зүгүүдhээнь халхалжа байhан Кымган мүрэнэй рубеж дээрэ хойтокорейскэ армиин добтолгые зогсоохобди гэжэ американска командовани бардамлаа hэн.

Тэрэнэй эсэсынь мэдээжэ. Тэчжоной түлөө болоhон байлдаануудта американска сэрэгүүд бута сохигдоо. Арадай арми американска техникэ болон складуудые буляан абаа. Тэчжон сүлөөлэгдөө.

«Дейли мейл» газетын корреспондент иигэжэ бэшэнэ: «Кореядэ Холбоото Штадуудай түбэгтэй бэрхэ байдалда ороhон шэнги тиимэ байдалда Дюнкеркын үеhөө хойшо нэгэшье агууехэ держава ороогүй юм. Сэрэгэй интервенци хэжэ, Америка хүшэхүрэхэгүй юумэдээ аhалдаа».

Кымган мүрэние Кореяын Арадай армиин частьнуудай гаталhанай hүүлээр баруун-урда зүгтэ Арадай армиин частьнуудай эршэмтэй шанга дабшалта болоо. Тэндэ дайсанай эсэргүүсэлтые эбдэжэ, Арадай армиин частьнууд урда зүг тээшэ холо дабшажа, интервентнүүдэй центральна бүлэглэлгые фланг hаань тойрон гараа. Июлиин 23-да Кванчжу (Косю) гэжэ тон томо центр эзэлэгдээ, июлиин 24-дэ — баруун эрье шадарта Мокпхо (Моппо) гэжэ hүүлшын порт эзэлэгдээ.

Урда эрье шадарта Пусан (Фузан) тээшэ добтолгоёо үргэлжэлүүлжэ, арадай-демократическа сэрэгүүд Йосу (Рейсуй) портые, Хадон (Като), Чиньчжу (Синсю) болон бусад пунктнуудые удаа дараалан сүлөөлөө.

Фронтын центральна участок дээрэ хойтокорейскэ сэрэгүүд hүүлэй үдэрнүүдтэ хатуу шанга байлдаа хээ. Тэдэнэр түрүүлэн Йондоние (Эйдо) сүлөөлөөд, мүн тэрэшэлэн Хвангание (Кокан) ба Кочхан (Киосио) городые эзэлээ.

Фронтын зүүн участок дээрэ Йодок (Эйдоку) портын оршондо үсэд шанга байлдаанууд үргэлжэлөө.

Американецууд эзэлжэ байhан газараа алдахагүйн тулада шэнэ хүсэнүүдые табина. 2-дохи ябган сэрэгэй дивизие, далайн ябган сэрэгэй 1-дэхи дивизиин частьнууд болон бусадые табяа. Сэрэгүүдынь нэмэлтэ техникээр, тодорхойлбол танкда эсэргүү техникээр хүсэжүүлэгдэнэ.

Урагшагүй ябадалаараа уур сүхал болоhон американска агаарай елонууд амгалан тайбан городуудта, сэрэгэйбэшэ объектнүүдтэ хорото муухай добтолго хэнэ, культурна эмхи зургаануудые, больницанууд, санаторинууд, hургуулинуудые hандаргана.

Кореядэ агресси эхилхэдээ американска командовани хэдэн үдэр соо Хойто Корее эзэлхэ гэжэ хараалаа, удаань түс командовани али нэгэн рубеж дээрэ аhалдажа байха гэжэ зорилго табидаг болоо, американецууд хэр түргэнөөр далай руу хаягдахань гээшэ ааб гэжэ мүнөө сэрэгэйхид болон шэнжэлэгшэд хэлсэнэ.

Өөрынгөө сэрэгэй урагшагүйдэлгые американска стратегүүд Геббельс шэнгеэр, сагай уларилай муу байhан, судчануудай дутаhан, шоссей харгын таатай зохид болгогдоогүй байhан, түмэрзамай тон бирагүй байhан ябадалнуудаар ба бусад элдэбын юумээр тайлбарилна.

Американска стратегүүд хадаа американска монополинуудай түлөө дайлалдахые арадуудай, тэрэ тоодо американецуудай дурагүй байhан арсашагүй баримтые олониитэhээ нюуха гэжэ оролдоно.

Мүнөө үеын дайнда ямар нэгэн буу зэбсэгээр гү, али ехэ хүсэтэ хюдалгаар шүүхэ тухай американска сэрэгэй номнолой бүтэхэгүй байhыень Кореядэхи событинууд үшөө дахин харуулна.

Мүнөө эгээн хорото хобуушад ба дайн сэрэг үүдхэгшэд болоhон Ялчин мэтын хүнүүд хадаа корейскэ Арадай арми өөрынгөө моральна болон дайшалхы шанараар интервентнүүдэй сэрэгүүдтэ орходоо сасуулашагүй дээрэ байна, корейскэ Арадай залуу армиин тактика болон оперативна искусствонь үлэмжэ түрүү ба үрэ ехэтэй байна гэжэ мэдэрнэ.

Кореяын Арадай армиин амжалтанууд хадаа тэдэнэй тэмсэлэй үнэнтэ зүб байhан ябадалаар тайлбарилагдана. Кореяын солдадууд оронойнгоо нэгэдэлэй ба национальна суверенитедэй түлөө, бэеэ даанхай байдалай түлөө, колониальна богоолшолгодо эсэргүүсэн тулалдажа байhанаа hайн мэдэнэ. Энэ дээдэ зэргын үг зорилгонь тэдэнэрые баатаршалгада зоригжуулна.

Бүхы Корея мүнөө нэгэдэмэл дайшалхы лагерь болонхой. Харата муухай американска агрессидэ бүгэдэарадай эсэргүүсэлтэ, арад олониитын айхабтар ехэ патриотическа дэбжэлтэнь зэбсэгтэ агрессорhээ үлүү хүсэтэй байна.

Индиин премьер-министр господин Неру гэгшын хандалгада И. В. Сталинай үгэhэн харюуе бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэн hайшаана, амаршална. Аюулгүйн Советдэ корейскэ арадай өөрынь түлөөлэгшэнэрэй хабаадалгатайгаар корейскэ асуудалые шиидхэхэ тухай тон зүб шиидхэбэри тэрэ харюу соо бии.

Энэ замые буруушаажа, американска империалистнууд агрессиеэ үргэдхэхэ, саашадаа буу зэбсэг ехээр бэлдэхэ ба шэнэ дай hүжэрөөхэ hанаатай.

Полковник П. ЯХЛАКОВ.

Кореядэхи событинууд

Корейскэ арадай-демократическа республикын арадай Армиин Главна командованиин мэдээсэл

ПХЕНЬЯН, августын 17. (ТАСС). Пхеньянска радиогой дамжуулhанай ёhоор, Арадай армиин частьнууд бүхы фронтнууд дээрэ дайшалхы үүсхэлые өөhэдынгөө гарта абажа, дайсанай эсэргүүсэлтэнүүдые дабан, добтолгонуудаа үргэлжэлүүлээ.

Сончжу (Сейсю) ба Корен (Корей) тээшэ добтолжо ябаhан Арадай армиин частьнууд дайсанай шанга эсэргүүсэлтэнүүдые бутара сохин, дайсанай оборонын шухала пунктнууд байhан Сончжу ба Корен гэдэгүүдые сүлөөлбэ.

ПХЕНЬЯН, августын 17. (ТАСС). Пхеньянска радиогой дамжуулhанай ёhоор, Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөө үдэшэ иигэжэ мэдээсэбэ:

Арадай армиин частьнууд хадаа бүхы фронтнууд дээрэ танкова, мотомеханизированнэ ба артиллерийскэ частьнуудаар дэмжэгдэhэн американска ба лисынмановска сэрэгүүдэй эсэргүүсэлтэнүүдые дабан, шанга байлдаануудые хэбэ.

Егвань (Икан) тээшэ добтолжо ябаhан Арадай армиин частьнууд Нактонган (Ракуто-ко) мүрэнэй зүүн эрьедэ үсэд эсэргүүсэлтэнүүдые хэхээр hэдэhэн американска ба лисынмановска сэрэгүүдтэ шанга сохилтонуудые хэбэ. Таарамжатай газарые хэрэглэн, дайсан болбол хамгаалгын бэхи барилгануудые, проволочно хаалтануудые бариhан байна. Добтолго хэhэн Корейскэ Арадай армиин частьнууд августын 15-да дайсанай оборонын шухала пункт байhан Егвань (Икан) гэдэгые бүрин сүлөөлбэ.

Егвание (Икан) сүлөөлхэ байлдаануудта Арадай армиин частьнууд дайсанай олон тоото солдадууд ба офицернүүдые алаhан, плендэ абаhан байна. Ехэ трофейнүүд, тэрэ тоодо 5 танк, 105 миллиметрын 12 ехэ буу, ракетнэ 25 ехэ буу, 81 миллиметрын миномедууд абтаа. Арадай армиин зенитнэ артиллери августын 13-да американска 2 «Б—29» самолёдые бута буудан унагаагаа.

Кореядэхи дайнай ябуулганууд

НЬЮ-ИОРК, августын 17. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентствын Вашингтонско корреспондентын мэдээсэhэнэй ёhоор, Кореядэхи событиин эхилhэнhээ хойшо мүнөө хүрэтэр американска далайн флот Алас-Дурна зүгтэ сэрэгэй албанай 40 мянган хүнүүдые, 500 мянган тонно сэрэгэй ашаа хэрэгсэлүүдые ба 2 миллион баррелей бензин зөөhэн байна. Сэрэгэй 40 мянган албахаагшадай тоодо газарай сэрэгүүд, далайн ябган сэрэгүүд, летчигууд ба матросууд *оролсоно.* Энээнhээ 2 мянган хүниинь самолёдоор асарагдаhан байгаа,—гэжэ США-гэй далайн-сэрэгэй түлөөлэгшэ мэдүүлнэ.

ЛОНДОН, августын 17. (ТАСС). Кореядэ Макартурай полевой штабай дэргэдэ ябалсаhан Рейтер агентствын корреспондентын дамжуулhанай ёhоор, хойтокорейскэ сэрэгүүд самоходно ехэ буунууд ба танкнуудай дэмжэлгээр Егвань (Икан) ба Гуньи (Гун' И) гэдэгүүдэй хоорондо 2 километр үргэнтэйгөөр американска оборонын линие мүнөөдэр hэтэ сохёод, Кореядэ американска оборонын эгээ шухала узел байhан Тэгу (Тайкю) тээшэ *добтолжо эхилээ.*

Добтолгодо хойтокорейскэ 4 дивизинүүд хабаадана.

Кореядэхи лайнай ябуулганууд тухай американска мэдээсэл

НЬЮ-ИОРК, августын 17. (ТАСС). Кореядэхи американска 8-дахи армиин штабай дэргэдэ ябалсаhан Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондентын мэдээсэhэнэй ёhоор, августын 16-най hүни хойтокорейскэ сэрэгүүд Егвань (Икан) гэдэгhээ 8 километр хойгуур Нактонган (Ракуто-ко) мүрэние амжалтатайгаар гаталан гараба.

Американска 24-дэхи дивизи ба далайн ябган сэрэгүүд августын 16-да Чханен (Сионей) гэдэгэй райондо шэнэ контрдобтолго эхилээ гэжэ американска 8-дахи армиин штаб мэдээсэнэ.

Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондентын зааhанай ёhоор, далайн ябган сэрэгүүд 4 үдэрэй саада тээ Чиньчжугай (Синсю) районhоо «нюусаар сухариhан» байгаа.

Августын 13-да гаргагдаhан аад hаатаhан мэдээсэлые Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондент Суинтон гэгшын Кореяhээ дамжуулhанай ёhоор Чинъчжугай райондо контрдобтолгын результадта эзэлhэн бүхы газараа орхижо, американска далайн ябган сэрэгүүд 43 километр сухариhан байна.

Американска солдадуудые саазалан алаха приговор гаргаха эрхэ Макартурта олгогдобо

НЬЮ-ЙОРК, августын 16. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын токийска корреспондентын мэдээсэhэнэй ёhоор хадаа Трумэнай приказаар Макартурта дайнай үеын түлөөлэлгэ үгтөө. Захиралта зорюута дүүргэдэггүйн гү, али офицернүүдгэ добтолhоной түлөө гэмнэгдэhэн американска солдадуудые саазалан алаха приговор гаргаха эрхэ Макартурта олгогдоо гэжэ Макартурай штаб соносхоо.

Октябриин 15-най hунгалтанууд тухай хуулиие Германска демократическа республикын газар нютагуудай Сагзуурын палата hайшааба

БЕРЛИН, августын 17. (ТАСС). АДН агентствын дамжуулhанай ёhоор, Германска демократическа республикын газар нютагуудай Саг үргэл[illegible] палата өөрынгөө заседани дээрэ «Германска демократическа республикадахи Арадай палатада, ландтагуудта, крейстагуудта ба общинна түлөөлэлгын газарнуудта октябриин 15-да hунгалтануудые хэхэ тухай» хуулиие hайшааба.

Кореядэхи американск[а] агрессидэ эсэргүү мити[нг] Нью-Йоркдо болоо

НЬЮ-ЙОРК, августын [illegible] (ТАСС). «Гражданска эрхын [illegible] лөө тэмсэлэй конгрессээр» эм[illegible] хэгдэhэн митинг августын 12[illegible] Нью-Йоркдо боложо, мянга [illegible] банзуу шахуу хүн хабаа[illegible] США-гэй коммунистическэ [illegible] тиин национальна комитедэй [illegible] шүүн Бенджамин Дэвис, «Гр[illegible] данска эрхын түлөө тэмсэ[illegible] конгрессэй» секретарь Уил[illegible] Паттерсон, американска хүдэл[illegible] ришэнэй партиин Нью-Йо[illegible] штадтахи организациин түрүү[illegible] шэ Шутцер, «Хүдэлмэришэн [illegible] луушуулай Лигиин» хүтэлбэри[illegible] шэдэй нэгэн Рузвельт Уорд [illegible] бусад митинг дээрэ үгэ хэл[illegible] Үгэ хэлэгшэд хадаа Коре[illegible] США-гэй хэжэ байгаа агресси[illegible] эрид буруушаагаад, граждан[illegible] эрхын түлөө тэмсэлээ шангадх[illegible] хыень арад зоние уряалаа.

Кореядэхи американска агр[illegible] сиие буруушааhан ба Корея[illegible] американска сэрэгүүдые гарга[illegible] эрилтэ хэhэн резолюци түс [illegible] тинг дээрэ абтаба. Тэрэшэл[illegible] гражданска эрхын түлөө тэмсэ[illegible] шангадхахыень американска ар[illegible] дые уряалhан байна.

Фронтдо туhалха фонд

ПХЕНЬЯН, августын [illegible] (ТАСС). Пхеньянска радиог[illegible] дамжуулhанай ёhоор, Кореяд[illegible] протестанска церквиин hүзэг[illegible] оборонын фонддо зорюулан [illegible] ри суглуулжа байна. Хванкэ пр[illegible] винциин Синчендэхи протестанс[illegible] обществын священник Син ба [illegible] сад Арадай армида үгтэхэ та[illegible] нуудые ба самолёдуудые бүтэ[illegible] фонддо 100 мянган вон оруула[illegible] 390 мянган вон суглуулаад бай[illegible]

Немецкэ ба французска түмэрзамайхидай дайшалхы союз

БЕРЛИН, августын 16. (ТАСС[illegible] АДН агентствын корреспонде[illegible] тын Эйзенахhаа мэдээсэhэн[illegible] ёhоор, түс городто түмэрзамайх[illegible] дай профсоюзай конференци б[illegible] лоод, тэрээн дээрэ немецкэ [illegible] французска түмэрзамайхида[illegible] дайшалхы союз баярай орш[illegible] байдалда баталагдаба. Түмэрз[illegible] майхидай союз иимэ уряа таби[illegible] гэбэл: «Дай үүдхэгшэдэй — ам[illegible] риканска империалистнуудай [illegible] сэбүүдые таhалдуулха! «Сэрэг[illegible] материал зөөлгэдэ эсэргүүс[illegible] бүхы хүсөөрөө тэмсэхэ!».

Бельгийскэ правительствы[н] шэнэ состав

ПАРИЖ, августын 16. (ТАСС[illegible] Бельгийскэ шэнэ правительствы[illegible] байгуулагдаhан тухай мэдээсэлы[illegible] Франс Пресс агентство Брюс[illegible] сельhээ дамжуулба. Тэрэнэй со[illegible] тавта барандаа социально-хрис[illegible] тианска партиин түлөөлэгшэ[illegible] премьер-министр — Жозеф Фол[illegible] ен; гадаадын хэрэгүүдэй минист[illegible] — Поль Ван Зееланд; дотоод[illegible] хэрэгүүдэй — Морис Брассер[illegible] национальна оборонын — пол[illegible] ковник Дегрееф ба бусад ороо.

Харюусалгатай редакторай орлогшо Ц. Б. БУДАЕВ.

Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын Комитедэй бюрогой заседани нээгдэбэ

ПРАГА, августын 17. (ТАСС). Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын Комитедэй бюрогой заседани профессор Фредерик Жолио-Кюри гэгшын түрүүлэлгэ доро Прагада нээгдээ.

Саг үргэлжын Комитедэй түрүүлэгшэ профессор Фредерик Жолио-Кюри, түрүүлэгшын орлогшонор: Африкын демократическа нэгэдэлэй генеральна секретарь Габриэль д'Арбусье, профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн федерациин генеральна секретарь Луи Сайян; демократическа залуушуулай Бүхэдэлхэйн федерациин түрүүлэгшэ Ги де'Буассон (Англи), Чехословакиин Национальна суглаанай түрүүлэгшын орлогшо А. Годинова—Спурна; эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөнэй Итальянска Комитедэй түрүүлэгшэ Пьетро Ненни; О. Джон Рогге (США) заседанида хабаадалсана.

Заседанида хэдэ хэдэн оронуудай олониитын ба культурын элитэ ехэ ажал-ябуулагшад, эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадагшад уригдаhан байна. Советскэ уранзохёолшод И. Эренбург, А. Корнейчук, В. Василевская, профессор Флетчер (США), Шарлотта Басс (США), Аббат Булье (Франци), Жорж Амаду (Бразили) болон бусад бии.

Профессор Жолио-Кюриин амаршалгын үгэ тобшоор хэлэhэнэй hүүлээр, Стокгольмско Уряада гар табилгын кампаниин ябаса тухай элидхэлые эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын Комитедэй генеральна секретарь Жан Лафитт хэбэ.

Тэрээнэй hүүлээр, заседанида хабаадагшад Бүхэдэлхэйн студентнэрэй конгрессэй делегацида амаршалга хүргээд, үгэ хэлэлгэ эхилээ.

РЕДАКЦИИН АДРЕС: Улан-Удэ ул. Ленина 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ Унэн). ТЕЛЕФОНУУД: отв. редактора—23; АТС—1-80, зам. отв. редактора—7-85; отв. секретаря 3-23; отделов партийной и комсомольской жизни культуры и быта—4-52; пропаганды и агитации — 7-85; сельского хозяйства промышленности и транспо рта—6-84; переводов — 3-23; писем трудящихся и информации—6-84 (2 зв.); об'явлений 2-64 (2 зв.); Для междугородных переговоров — 16.

Н—02367. Типография Управления полиграфии, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000.